

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**BİREYSEL VE TAKIM SPORU YAPAN ÜNİVERSİTE
ÖĞRENCİLERİNİN İLETİŞİM BECERİLERİNİN PROBLEM
ÇÖZME BECERİLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİN
İNCELENMESİ**

HANDE AYANCI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

DANIŞMAN
PROF. DR. TURGAY BİÇER

2019-İSTANBUL

TEZ ONAYI

Kurum : Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü
Programın seviyesi : Yüksek Lisans
Anabilim Dalı : Beden Eğitimi ve Spor
Tez Sahibi : Hande Ayancı
Tez Başlığı : Bireysel ve Takım Spor Yapan Üniversite Öğrencilerinin İletişim
Becerilerinin Problem Çözme Becerileri Üzerindeki Etkisinin
İncelenmesi
Sınav Yeri : Marmara Üniversitesi Anadoluhisarı Kampüsü
Sınav Tarihi : 27.06.2019

Tez tarafımızdan okunmuş, kapsam ve kalite yönünden Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

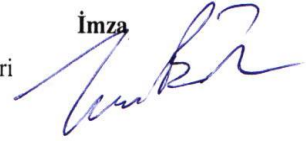
Danışman (Unvan, Adı, Soyadı)

Prof. Dr. Turgay BİÇER

Kurumu

Marmara Üniversitesi Spor Bilimleri
Fakültesi

İmza

Sınav Jüri Üyeleri (Unvan, Adı, Soyadı)

Doç. Dr. S. Bora ÇAVUŞOĞLU

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa
Spor Bilimleri Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Serap Mungan Ay

Marmara Üniversitesi Spor Bilimleri
Fakültesi

Yukarıdaki jüri kararı Enstitü Yönetim Kurulu'nun 31.07.2019 tarih ve 20 sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Prof. Dr. Feyza ARICIOĞLU
Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürü

-Sınav evrakları 3 iş günü içinde ıslak imzalı tek kopya halinde Enstitüye teslim edilmelidir.

-Bu form bilgisayar ortamında doldurulacaktır.

BEYAN

Bu tez çalışmasının kendi çalışmam olduğunu, tezin planlanmasından yazımına kadar bütün safhalarda etik dışı davranışımın olmadığını, bu tezdeki bütün bilgileri akademik ve etik kurallar içinde elde ettiğimi, bu tez çalışmayla elde edilmeyen bütün bilgi ve yorumlara kaynak gösterdiğimi ve bu kaynakları da kaynaklar listesine aldığımı, yine bu tezin çalışılması ve yazımı sırasında patent ve telif haklarını ihlal edici bir davranışımın olmadığını beyan ederim.

Hande AYANCI

TEŞEKKÜR

Tez konumun seçiminde bana yol gösteren ve hazırladığım bu çalışmanın gerçekleştirilmesi süresinde bilgi ve deneyimiyle bana destek veren değerli danışman hocam; sayın Prof. Dr. Turgay BİÇER'e teşekkür ederim.

Tez çalışmamda önemli katkıları olan ve her soruma sabırla cevap veren değerli arkadaşım Taner KARAMAN'a, katkılarından dolayı çalışma arkadaşım Arş. Gör. Hakan GÜÇLÜ'ye ve bana her aşamada koşulsuz destek olan değerli hocalarım Dr. Öğr. Üyesi Suzan DAL, Öğr. Gör. C. Nihal YURTSEVEN'e tüm kalbimle teşekkür ederim.

Teşekkürlerin en büyüğü ise çalışmalarım süresince ve hayatım boyunca maddi manevi desteğini esirgemeyen canım aileme...

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR	ii
KISALTMALAR	v
TABLolar	vi
ÖZET.....	vii
ABSTRACT	viii
1. GİRİŞ VE AMAÇ	1
2. GENEL BİLGİLER.....	3
2.1. İletişim Kavramı	3
2.2. İletişim Becerisi	4
2.3. İletişim Çeşitleri	5
2.3.1. Sözlü İletişim.....	5
2.3.2. Sözsüz İletişim.....	5
2.3.3. Yazılı İletişim	5
2.4. İletişim Sorunları	6
2.5. Problem Kavramı	6
2.7. Problemlerin Sınıflandırılması	8
2.8. Problem Çözme ve Problem Çözme Becerisi	9
2.8.1. Problem Çözme Basamakları.....	10
2.9. Problem Çözmeye İlişkin Kuramlar	11
2.9.1. John Dewey'in Yansıtımlı Düşünce Kuramı.....	11
2.9.2. Alex Osborn'un Sorun Çözme Kuramı.....	12
2.9.3. D'Zurilla'nın Problem Çözme Kuramı	13
2.9.4. Albert Bandura'nın Problem Çözme Kuramı	14
2.9.5. Seligman'ın Öğrenilmiş Çaresizlik Modeli	14
2.10. Bireysel Sporlar.....	14
2.11. Takım Sporları.....	15
3. GEREÇ VE YÖNTEM	16
3.1. Araştırma Grubu	16
3.2. Veri Toplama Teknikleri	16

3.3. Verilerin İstatistiksel Analizi	17
3.4. Çalışmaya İlişkin Hipotezler.....	17
3.5. Çalışmaya İlişkin Varsayımlar	18
3.6. Çalışmaya İlişkin Sınırlılıklar	18
3.7. Veri Toplama Araçları ve Formları.....	18
3.7.1. Kişisel Bilgi Formu	19
3.7.2. İletişim Becerileri Envanteri	19
3.7.3. Problem Çözme Becerisi Envanteri	20
4. BULGULAR	21
5. TARTIŞMA VE SONUÇ.....	50
6. KAYNAKLAR	58
7. EKLER.....	67

KISALTMALAR

%: Yüzde

df: Serbestlik Derecesi (Degree of Freedom)

f: Sıklık, Frekans (Frequency)

Maks.: En fazla (Maksimum)

Min.: En Az (Minimum)

p=Sig.: Olasılık (Probability); Anlamlılık Düzeyi (Significance Level)

r: Korelasyon Katsayısı

Ort.: Ortalama

Topl.: Toplam

SS: Standart Sapma

U: Mann-Whitney U Test Değeri

χ^2 : Kay-kare (Chi-Square)

İBE: İletişim Becerileri Envanteri

PCBE: Problem Çözme Becerisi Envanteri

TABLÖLAR

Tablo 1. Cinsiyete Göre Dağılım.....	21
Tablo 2. Okullara Göre Dağılım	21
Tablo 3. Yaşlara Göre Dağılım	22
Tablo 4. Sınıflara Göre Dağılım.....	23
Tablo 5. Spor Türüne Göre Dağılım	23
Tablo 6. Cinsiyet Değişkenine Göre Bireysel ve Takım Sporunu Yapan Üniversite Öğrencilerinin İletişim Becerilerinin İncelenmesi	24
Tablo 7. Yaş Değişkenine Göre Bireysel ve Takım Sporunu Yapan Üniversite Öğrencilerinin İletişim Becerilerinin İncelenmesi	25
Tablo 8. Spor Türü Açısından Bireysel ve Takım Sporunu Yapan Üniversite Öğrencilerinin Yaş Değişkenine Göre İletişim Becerilerinin İncelenmesi.....	27
Tablo 9. Gelir Değişkenine Göre Bireysel ve Takım Sporunu Yapan Üniversite Öğrencilerinin İletişim Becerilerinin İncelenmesi	29
Tablo 10. Sınıf Değişkenine Göre Bireysel ve Takım Sporunu Yapan Üniversite Öğrencilerinin İletişim Becerilerinin İncelenmesi	31
Tablo 11. Cinsiyet Değişkenine Göre Bireysel ve Takım Sporunu Yapan Üniversite Öğrencilerinin Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesi.....	34
Tablo 12. Spor Türü Açısından Bireysel Ve Takım Sporunu Yapan Üniversite Öğrencilerinin Yaş Değişkenine Göre Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesi	36
Tablo 13. Gelir Değişkenine Göre Bireysel ve Takım Sporunu Yapan Üniversite Öğrencilerinin Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesi.....	39
Tablo 14. Sınıf Değişkenine Göre Bireysel ve Takım Sporunu Yapan Üniversite Öğrencilerinin Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesi.....	44
Tablo 15. Spor Türü Açısından İletişim Becerisi İle Problem Çözme Becerisi Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	48
Tablo 16. İletişim Becerisi İle Problem Çözme Becerisi Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	48

ÖZET

Bu araştırma, spor bilimleri alanında öğrenim gören öğrencilerin yaptıkları bireysel ve takım sporuna göre iletişim becerileri ile problem çözme becerileri arasındaki ilişkiyi ortaya koymak amacıyla yapılmıştır.

Araştırmanın örneklemini 2018-2019 eğitim-öğretim yılında İstanbul ilinde bulunan ikisi vakıf, ikisi devlet olmak üzere toplam dört üniversite oluşturmaktadır. Öğrencilerden 142 kadın, 261 erkek ve bunların 106 tanesi birinci sınıf, 131 tanesi ikinci sınıf, 48 tanesi üçüncü sınıf, 118 tanesi dördüncü sınıf olmak üzere toplamda 403 öğrenci çalışmaya katılmıştır.

Araştırmada veri toplama aracı olarak öğrencilerin kişisel özelliklerini belirlemek için araştırmacı tarafından geliştirilen “Kişisel Bilgi Formu”, iletişim becerilerini belirlemek için ilk olarak Balcı (1996) tarafından geliştirilen ve son hali Ersanlı ve Balcı (1998) tarafından verilen “İletişim Becerileri Envanteri” ve son olarak problem çözme becerilerini belirlemek için Heppner ve Petersen (1982) tarafından geliştirilen ve Türkçe’ye uyarlaması Şahin ve Heppner (1993) tarafından yapılan “Problem Çözme Envanteri” kullanılmıştır.

Araştırmanın veri analizleri yapılırken ilk olarak normallik testi yapılmış ve çıkan sonuç doğrultusunda non-parametrik testler uygulanmıştır. Sınıf değişkenine göre uygulanan Mann-Whitney U testinde bireysel ve takım sporu yapan üçüncü sınıf öğrencilerin duygusal iletişim ve davranışsal iletişim alt boyutlarında anlamlı farklılık olduğu bulunmuştur. Elde edilen bulgulara göre bireysel spor yapan üçüncü sınıf öğrencilerinin duygusal ve davranışsal iletişim değerleri, takım sporu yapanlardan daha yüksektir. Yine sınıf değişkenine göre yapılan Mann-Whitney U testinde ikinci sınıflarda problem çözme alt boyutu olan düşünen yaklaşım ile planlı yaklaşımda anlamlı farklılık ortaya çıkmıştır. Buna göre takım sporu yapan ikinci sınıf öğrencilerinin, bireysel spor yapan öğrencilere göre düşünen ve planlı yaklaşımda daha yüksek sonuçlar vermiştir.

Anahtar Kelimeler: İletişim, iletişim becerisi, problem çözme

ABSTRACT

Aim of this study was to determine the relationship between communication skills and problem solving skills according to the individual and team sport of students studying in field of sports sciences.

Sample of study was conducted in Istanbul in 2018-2019 academic year; There are four universities, two of them being foundation and two being state. There were total 403 students that 142 female, 261 male participated in study.

In this study, as a data collection tool have used which are to identify personal characteristics of students 'Personal Information Form' developed by researcher, to identify communication skills 'Communication Skills Inventory' which is developed first time by Balcı (1996) and last version designed by Ersanlı and Balcı (1998), and finally to identify problem-solving skills 'Problem Solving Inventory' developed by Heppner and Petersen(1982) and translate to Turkish language adaptation by Şahin and Heppner(1993).

While doing data analysis of research, normality test was performed and non-parametric tests were applied in accordance with result. In Mann-Whitney U test, which was applied according to grade variable, for third-grade students who are doing individual and team sports, it was found that there was a significant difference between sub-dimensions of emotional communication and behavioral communication. According to results, emotional and behavioral communication values of third-grade students who are doing individual sports are higher than those of the team sports students. According to the second-grade students who are doing team sports, compared to students who are doing individual sports engaged in thinking and planned approach has given higher results.

Key Words: Communication, communication skills, problem solving

1. GİRİŞ VE AMAÇ

Geçmişten günümüze insanoğlu olup bitenleri hep öğrenme ve anlamlandırma çabasına girişmiştir ki; insanlığın gelişimini de sağlayan ana unsur budur. Bu bilgi arayışı, insanın kendini, dünyayı ve evreni anlamaya yönelik bitmek tükenmek bilmeyen arzusundan kaynaklanmaktadır. Sözlü ve sözsüz iletişimin ortaya çıkması ve gelişimi de bununla aynı doğrultudadır. 1960'larla girdiğimiz bilgi çağı, siber çağ ile aşılmaya başlanmıştır. Dolayısıyla bu çağ, günümüz dünyasında iletişime yeni boyutlar kazandırmıştır.

Günümüzde iletişimin öneminin artması, iletişim becerisi yüksek olan bireyleri daha güçlü kılmakta ve bu bireylerin toplumsal yaşamdaki ilişkilerinin düzenlenmesi açısından büyük önem taşımaktadır. Problemler ise günlük hayatta olduğu gibi iş hayatında da bireylerin karşısına çıkabilmektedir. Ancak iletişim becerisi gelişmiş olan bireyler, yaşantılarına karşılarına çıkan sorunlarla daha sağlıklı bir biçimde başa çıkabildiği gibi hem günlük hayatında hem de çalışma yaşantısında daha mutlu bir tablo sergileyebilmektedirler.

Özdayı, (2016); dünyanın her yerinde, farklı dillerde olsa bile neredeyse aynı amaca hizmet edecek şekilde dizayn edilen iletişim insanların hayatlarının en değerli parçasıdır. Rutin bir gün içerisinde sabah saatlerinden geceye kadar geçen sürede iletişim hiç bitmemekte ve sürekli döngü içerisinde devam etmektedir. Her ne kadar bu denli devamlılığı olan bir kavram olsa da iletişim, her zaman olumlu yönde ortaya çıkmamakta ve insani ilişkileri genel anlamda sıkıntıya sokabilmektedir. Modern dönemin insanların iletişim kurmak adına ellerinde birbirlerinden farklı birçok iletişim aracı olmasına karşın halen ciddi boyutlarda iletişim sorunları da bulunmaktadır. Bu iletişim sorunlarının temelinde, en başta da belirtildiği üzere, bireyin kendisini ifade etmesi konusunda yaşanması muhtemel sorunlar yer almaktadır. Bu sorunların ortaya çıkışı ile birlikte iletişim, başarısız bir şekilde sonuçlanarak tarafları sıkıntıya sokmaktadır.

Özellikle sporun gerçek anlamda bir hayat biçimi, hatta meslek olarak icra edildiği kesimler açısından iletişim spor faaliyetlerinin temel değişkenlerinden biridir. Bireysel olarak sporcuların kendilerini motive etmeleri ile birlikte spor faaliyetleri içerisinde birlikte hareket ettikleri tüm çevreler ile aynı düzeyde iletişim kurmaları sürecin devamlılığı adına gereklidir. Özellikle de takım sporları içerisinde, ekibi yöneten ve yönlendiren kişi ile onun yönetimi altındaki sporcuların iletişimi başarı/başarısızlık ekseninde büyük bir etkiye sahiptir (Küçük ve Koç, 2004).

Bar-on (2011), Duygusal Zekâ Modeli duygusal öz-farkındalık, kararlılığı, kişisel onur, kendini gerçekleştirmek, bağımsız, sempati, kişilerarası iletişim, 5 sorumluluk, problem çözme, gerçeklik, esneklik, hoşgörü, dürtüsel kontrol ölçümü, mutluluk, iyimserlik dahil 15 bileşenden bahsetmektedir (Bar-On, 2011). Görüldüğü üzere, birbiri ile değerlendirilmekte olan yılmazlık, problem çözme, iletişim becerisi ve duygusal zekâ faktörlerinin ilişki düzeylerine yönelik çalışmalar mevcuttur. Ancak, bu çalışmalarda bütün kavramların biraradalığı ile ilişkilerinin saptanmadığı görülmektedir. Goleman (1998), yüksek duygusal zekânın varlığında kişilerin bilgi edinmeye yönelik daha fazla yetenek sahibi olduklarını ve daha keyifli bir yaşam süreçlerini ifade etmiştir. Bu insanların problem çözmeye daha yatkın, iletişim becerileri daha yüksek ve daha iyimser oldukları belirtilmektedir.

Sporcuları karakteristik özellikleri açısından değerlendirdiğimizde, yılmazlığın elit sporcu için olmazsa olmaz bir özellik olduğu düşünülmektedir. Yılmazlık özelliği yüksek olmayan bir sporcunun takım ve bireysel sporlarda başarı ve performans göstermesi beklenilmemektedir. Her spor dalında zorluklar bulunduğu ve bu zorlukların sıkıntı ve stres oluşturduğu bilinmektedir. Sporcuların bu zorluklar karşısında zihinsel ve fiziksel direnç göstermesi, onların yılmadan dayanıklılıklarını ortaya koyduklarının göstergesidir (Özdayı, 2016). Sporcuların sosyal ve iletişim becerileri yüksek bireyler olduğu varsayılmaktadır. Problem çözme konusunda, anlık ve hızlı karar verme gibi yetkinliklerin gelişmiş olması; yüksek iletişim becerisine sahip bir birey olduklarının göstergesidir. Bu bağlamda bireysel ve takım sporu yapan üniversite öğrencilerinin iletişim becerileri düzeylerinin belirlenmesi ve bunun problem çözme becerisini ne doğrultuda etkilediğinin araştırılması hedeflenmektedir.

2. GENEL BİLGİLER

2.1. İletişim Kavramı

İletişim, belli amacı olan bir süreçtir. İletişimde asıl amaç anlaşılabilir mesajlarla (iletilemlerle) alıcıyı bilgilendirmek, alıcıların tutum ve davranışlarında değişiklik yapmak, alıcının tutum ve davranışlarını devam ettirmektir. Bir sosyal yapı içerisinde yaşayan tüm insanlar iletişime ihtiyaç duyar. Çünkü iletişim, insanların birbirini anlamaları için gerekli bir ihtiyaçtır. İnsanların çevrelerine uyum sağlayabilmeleri için gereken en önemli niteliklerinden birisi iletişim becerileridir. Yani iletişim insan ilişkilerinin temelidir.

İnsan diğer canlılardan farklı olarak biyolojik bir varlık olmasının yanı sıra kültürel ve toplumsal bir varlıktır. Toplumsal ve kültürel bir varlık olarak insanın iletişimi; ortak bilgilerin paylaşımı, yeni bireylerin yetişmesi, toplumsal rollerin öğrenilmesi, sanatsal biçimlerin yaratılması, bireysel olarak; insanın kendisini anlatabilmesi, bilgi ve becerilerin elde edilebilmesidir (Çavuşoğlu ve Günay, 2014).

Toplumlar ve bireyler arasındaki sorun ve anlaşmazlıklar ancak iletişim ile çözülebilir. Kültür ve bilgi aktarımı için iletişimi kullanırız. İletişim sayesinde bireyler, bilgi ve tecrübelerini diğer insanlara, yeni nesillere aktarır. Bu sayede zaman içerisinde toplumun bilgi seviyesinde gelişmeler olur (Yetim ve Cengiz, 2016).

Biçer (2014)'e göre; hayatımızın kalitesi kendimizle ve başkalarıyla kurduğumuz iletişime bağlıdır. İç ve dış iletişimimizi geliştirmemiz bize saygı duyulan, önemli ve değerli bir konuma getirmesinin yanında kişisel açıdan da bir güçtür.

İletişim, bireyin içerisinde bulunduğu şartlar altında, duygu, düşünce, bilgi, beklenti ve arzularını bir diğer toplum, grup ya da kişiyle, ortak imgeler kullanarak, paylaşılan anlamları farklı taktik ve yollarla iletip etkileştiği ve düzenliği devam ettirdiği toplumsal ve bireysel ilişkiler sürecidir (Sabuncuoğlu ve Gümüş, 2008).

İletişimde en önemli unsurlardan birisi de motivasyondur. Motivasyon kelime karşılığı olarak güdülenme, isteklendirme, özendirme anlamına gelmektedir (Biçer 2007). Aynı zamanda motivasyon; yoğun bir istek duymak ve harekete geçmek, arzu

edilen duruma ulaşmak için sorumluluk almak, sahip olunan kaynakları doğru ve amaca yönelik kullanabilmektir (Biçer 2006).

2.2. İletişim Becerisi

İletişim bireyler gruplar ya da toplumlar arasında çeşitli yöntemlerle bilgi, düşünce ve inanç alışverişini mümkün kılan etkileşim sürecidir. İletişim farklı sosyal sınıflardaki, farklı dine mensup ve farklı tutumlar sergileyen kişiler ile nasıl etkileşime gireceğinin öğrenilmesini sağlar.

İnsanı diğer canlılardan ayıran en önemli özelliklerden biri iletişim becerisidir. İnsan gelişimin ilk evrelerinden beri gelen iletişim becerisi cinsiyete ve yaşa göre kişiler arasında farklılıklar gösterebilmektedir (Yılmaz, 2011). Bilgiyi karşıya aktarma ve bilginin anlaşılabilirliğini sağlama tamamen kişinin sahip olduğu iletişim becerisi yeteneği düzeyi ile ilgilidir. İletişim becerisi öğrenilebilecek bir yetkinliktir ve geliştirilmeye uygundur. Olumlu olmak, karşındakine değer vermek, tutarlı olmak, dinlemeyi öğrenmek ve sözel dilin dışındaki iletişim tekniklerini öğrenmek iletişim becerilerini geliştirir (Hergüner ve Yaman, 1997).

İletişim becerisi hayatın her anında gereken bir kolaylaştırıcıdır. Aynı spor alanında olduğu gibi mesleklerin sürekli farklı insanlar ile etkileşim halinde olmasından dolayı çalışan kişilerin yüksek iletişim becerisine sahip olması gereklidir. Dolayısıyla sosyal hayatta yaşanan birçok iletişim problemini aşmak kişilerin ancak iletişim becerilerini arttırmak sureti ile çözülebilir (Demiray, 2008). Sporcuların hayatında yer alan yoğun antrenman ve maç fikstürü gibi olgular, sosyal hayatlarını ve dolayısıyla iletişim becerilerini olumsuz etki altında bırakabilmektedir (Şahin, 2012). İletişim becerisine sahip sporcuların, müsabaka performansının olumlu yönde etkilendiği saptanmıştır (Turan, 2018).

İletişimin sağlıklı bir şekilde gelişmesinde anahtar rol oynar. ‘İletişim becerileri, konuşma, yazma, okuma, dinleme ile ilgilidir’ (Ceyhan, 2006).

Teknolojik gelişmeler ile birlikte bilgisayar önemli bir iletişim aracı haline gelmiştir. E-posta, anlık mesaj, sosyal ağ hesapları gibi platformlar ile birlikte iletişim hızlı ve etkili biçimde insan hayatına girmiştir. Bu ortamda iletişimin kalitesini de doğal olarak kişilerin sahip olduğu iletişim becerisi etkilemektedir (Özkan, 2013).

2.3. İletişim Çeşitleri

2.3.1. Sözlü İletişim

Sözlü iletişim insanın yaşamında önemli bir yer tutmaktadır. Sosyo-kültürel bir etkinlik olan dil sözlü iletişimin en önemli aracıdır. Dil ve sözcük haznesi ait olunan kültürle direkt ilişki halindedir. Buna bağlı olarak dil insanın hayatı anlamasında anahtar kavramdır. Dil hayatı anlamlandırma ve yorumlamamız için önemli bir araçtır (Gürüz, 2004).

İletişimin sağlıklı bir şekilde gerçekleşebilmesi için kişilerin ortak sosyo-kültürel ve yaşantı ortamlarından gelmesi gerekmektedir. İletişim türleri arasında en çok kullanılan yöntem hızından ve etkisinden dolayı sözlü iletişimdir. Ancak hızlı ve anlık olmasından dolayı iletişim becerisi düşük kişiler çeşitli iletişim problemleri yaşanmaktadır (Erdoğan, 2005).

2.3.2. Sözsüz İletişim

Günlük hayatta kullandığımız önemli iletişim tekniklerinden biri olan sözsüz iletişim daha çok simgesel kodlar ile bilgi anlamlandırma ve paylaşmada kullanılır. Kıyafet, duruş, oturma biçimi, konuşulan kişiyle oturuş uzaklık, görsel simgeler bir takım sezgisel dönütler verir ve sözcükler kullanılmadan iletişim gerçekleştirilir.

Birçok insan sözcükler ile aktaramadığı gönderilerleri sözsüz iletişime başvurarak aktarır. Bu durum genellikle yüz ifadesi ve vücut hareketleri ile gerçekleşir (Zıllıoğlu, 2003).

2.3.3. Yazılı İletişim

İnsan yazılı iletişimi kullanarak bilgiyi muhafaza edebilir ve iletişimi zaman dilimi sınırlarının dışına taşır. Bu yöntem İletişim kurulan kişiye daha çok anlama zamanı tanır ve bilgiyi çözümleme fırsatı sunar (Zıllıoğlu, 2003). Yazı aktarılan gönderileri kişi düzenleme alanına ve zamanına sahiptir. Yazı insanları bilgiyi zihinde tutma zorunluluğunu ortadan kaldırmış ve bu enerjiyi yeni düşüncelere aktarmasında bir kolaylaştırıcı olmuştur (Gürgen, 1997).

2.4. İletişim Sorunları

İletişim sorunlarının çıkış noktası genel olarak önyargı, sosyal sınıf farklılıkları, fiziksel uzaklık, iletişime verilen aralar, eksik bilgi vermek, dilin zorlukları gibi olgular ile tanımlanmıştır (Uğur, 2018).

Gordon'un (2011) iletişim sorunları tanımlamaları şu şekildedir;

- Tehditkar olmak: Daha emir kipi ile talepkar olarak iletişime yön vermektir.
- Ahlak dersi vermek: Sosyal yapıya dayanarak kişileri belirli davranışlara zorlayıp direnç davranışlara sebep olmaktır.
- Yönlendirmek: Kişilerin duyguları önemsenmeksizin kendi talep ve isteklerimiz doğrultusunda karşıdan taleplerde bulunmaktır.
- Nutuk çekmek: Ben merkezli olarak kişinin kendi düşüncelerin en doğru olduğuna inanılarak karşı tarafa ders verme çabası içerisinde olmaktır.
- Yargılamak: Kişilerin düşüncelerini eleştirerek durumu daha kötüye götürmektir. Bu kişinin içsel saygısını ciddi olarak zedelemektedir.
- Ortak düşünce içerisinde olmak, övmek: Her ne kadar zararsız bir durum olarak anlaşılrsa da bu durum kimi kişilerde kızgınlık yaratabilmektedir.
- Lakap takmak: Karşıdaki bireylere karşı saygısız bir tutum olup olumsuz etkiye sahiptir.
- Tanık gösterme, analizde bulunma: Huzursuz bir ortam oluşturarak kişinin söylemlerini açık bir şekilde dile getirmesini önlemektedir.
- Tek taraflı çözüm önerisinde bulunmak: Kendi bilgi ve yaşamışlıklarıyla karşı tarafın sorunlarına çözüm üretmeye çalışmak.

2.5. Problem Kavramı

İnsan yaşantısında problemlerin olmaması ya da karşısına her an yeni bir problemin çıkmaması olası değildir. Problemin olmadığı bir yaşam ya da bir yer bulmak da mümkün değildir. Bu sebeple problemsiz bir yaşam aramak yerine problemlerin nasıl üstesinden gelebileceğini öğrenmek büyük önem taşımaktadır (Yurttaş, 2001).

Korkmaz, (2002)'ye göre; problem, istenen ve ulaşılması hedeflenen amaca yönelik sarf edilen çabanın karşısına çıkan engel olarak ifade edilebilir. Günlük yaşantıda bireyler sayısız ve değişik problemlerle karşı karşıya gelirler. Yaşanan problemlerle baş edebilme becerisi bize yaşamın her döneminde gerekli bir yetenektir. Küçük yaştan itibaren bireylere problemlere yönelik çözüm becerileri kazandırılması gerekmektedir.

Adair, (2007)'e göre; problem, bir bireyi engelleyen durum konumundadır. Nezu ve D' Zurilla, (2007)'e göre; yine problem, bireyin olmasını beklediği duygu ve durumlar ile şuan yaşamış olduğu duygu ve durumlar arasındaki farktır.

Birey bir durumu şu nedenler karşısında problem olarak görür:

- İlk defa karşı karşıya gelme, Anilik (“Ben ne yapacağım?”)
- Karmaşıklık (“Zor bir şeyle karşılaşma”)
- Seçeneğin fazla olması (“Seçmem gereken hangisi?”)
- Yaşantı eksikliği (“Üstesinden gelemem. Nasıl yapacağımı bilmiyorum”)
- Zaman yetersizliği (“Sorun karşısında yeterli zamanım yok”)
- Belirsizlik (“Ne oluyor?”)
- Duygusal gerginlik (“İçimden bir şey yapmak gelmiyor”)

Birey yaşantısı boyunca çeşitli zaman dilimlerinde problemlerle karşılaşır. Her bireyin karşısına çıkan problemlere verdiği tepkiler farklıdır. Aynı problemle karşılaşan bireylerin bile çözüm yolları farklıdır. Hayatta olduğumuz sürece çözmemiz gereken bir problem hep vardır (Cüceloğlu, 2004).

Akbulut, (2012)'ye göre; sporcular, problemlerin yanı sıra sporla uğraşmanın getirdiği fazladan problemlerle karşı karşıya kalmaktadırlar. Sporcuların karşılaştıkları problemleri aşağıdaki gibi sıralayabiliriz;

- Medya, kulüp ve federasyon gibi kurum ve kuruluşlarla ilgili problemler
- Alan bilgisi ile ilgili problemler,
- Ekonomik durum, Antrenör, yönetici, hakem, seyirci ve takım arkadaşları ile ilgili problemler,
- Benlik ve kişinin iç dünyası.

2.6. Problem Türleri

Problemler, çözümlerin duruma göre iyi ya da kötü problemler olarak tanımlanabilir. İyi tanımlanmış bir problem aynı zamanda iyi yapılandırılmış bir problem anlamına gelmektedir. Problem iyi yapılandırılmışsa, kişi problemi çözmede ihtiyaç duyacağı tüm bilgilere sahiptir. Bu bilgiler şu şekilde sıralanabilir:

- Var olan durum (başlangıç) hakkında bilgi
- Olması istenen durum hakkında bilgi
- Çözüm yolundaki hareket genişliği
- Problemi çözen bireyin yeteneği ve kaynak sınırlaması (Kahley, 1993).

(Rouquette, 1994)'e göre problemlerin iyi ya da iyi olmayan yapıda olmasını belirleyen özellikler aşağıdaki gibidir:

- Birlikte çalışma gereklilikleri,
- Kararın doğrulanabilir olması,
- Güçlük,
- Amacın niteliği,
- Amaca yaklaşımların çeşitli olması,
- Zihinsel gerekliliklerin devindirici gerekliliklere etkisi,
- Özünde bulunan yarar,
- İşlemsel gereklilikler,
- Kitlenin probleme aşinalığı,
- Çözümlerin çok olması.

2.7. Problemlerin Sınıflandırılması

Problemlerin birbirinden farklı olmaları çözümünde de farklı yaklaşımları gerekli kılmaktadır. Bunu yerine getirebilmek için problemlerin özelliklerinin ve yapılarının bilmesi esastır. Aşağıda bu yapı ve özelliklerle ilgili genel görüşlere yer verilmiştir;

Problemlerin temel üç özelliği:

1. Amaç
2. Amaca giden yolda çıkan engel
3. Kişini amaca ulaşması konusunda içsel gerginlik duyması (Bingham, 1998).

Problemler yerli ve yabancı kaynaklarda bakış açılarındaki farklılıklara göre sınıflandırılmıştır. Mesela, Thondike problemleri, entelektüel problemler ve günlük problemler olmak üzere iki şekilde incelemiştir (Kalaycı, 2001).

2.8. Problem Çözme ve Problem Çözme Becerisi

Problem ile karşılaşıldığında başa çıkma konusunda, bireyin problemlili durumu çözme becerisi, kendini bilişsel açıdan değerlendirmesine ve büyük oranda probleme odaklanmasına bağlıdır (Güçlü, 2003).

Problem çözme ve karar verme insan yaşamının tümünde etkilidir ve en önemli yaşam becerilerinden biridir. Birey, duruma uygun yerinde verilen kararlar sayesinde yaşamında olumlu değişimler sağlarken hatalı verilmiş kararlarla da yaşamını olumsuz yönde etkileyebilir. Bütün bu durumlar sporcular için de söz konusudur. Sahada, sporcu kendi pozisyonunu, yapacağı hareketi, hem rakip sporcuların konum ve hareketlerine göre hem de takım arkadaşlarının durumlarına göre ayarlayabilmelidir (Aldemir ve ark.).

Problem çözme yöntemlerini en basit olandan en karmaşık olana göre ele alırsak şu yöntemler kullanılabilir;

İçgüdülerden Yararlanma: Karşılaşılan problemin içgüdülerle çözülmesini ifade eder. Daha sık olarak hayvanlarda görülür.

Deneme-Yanılma: İnsan problemle karşılaştığında pek çok tepkide bulunur. Kişi nedenini çok fazla aramadan, amaca götürecek olanları alır ve onları tekrarlamaya çalışır, diğerlerini atar.

Ezbere Dayalı Çözüm: Burada yalnızca insanların daha önce kullanıp başarılı olduğu yöntemler kullanılır. Yeni çözüm eğer daha öncekilerle benzerlik gösteriyorsa, daha az düşünerek bu problem de çözebilir. Ancak karşılaşılan sorunlar çoğu zaman farklı olduğundan bu yöntemin tek başına kullanılması başarı getirmez.

Başkalarının Yaşantılarından Yararlanma: Bir problem çözüme kavuşmadığı zaman ya daha önce deneyimleyenlerden bizzat yardım alınır ya da onların yapıtlarından yararlanır.

Uslamlama Yöntemi: Problem çözme için en güvenilir kabul edilen yöntemdir. Bir önceki yöntem ile bu yöntem beraber uygulanırsa çok daha faydalı olur. Uslamlama kavramı düşünme eyleminin bir türüdür. Zihin herhangi bir problemle karşılaştığında uslamlamada bulunurken bu yöntem veya işlemlerin tamamını veya bazılarını kullanır (Binbaşıoğlu, 1987; Yurttas, 2001).

Kartal (2016) ise problem çözme sürecini aşağıdaki gibi sıralamıştır:

Problemli Anlama: Problem durumunun belirlenmesi, probleme sebep olan verilerin analiz edilmesine bağlıdır. Bu verilerin analizi, problem durumunun incelenmesi, verilenler ve istenenler arasındaki dengenin belirlenmesi ile ilgili safhadır.

Plan Yapma: Problemli anlama evresinden plan yapma evresine giden yol uzun ve karmaşık bir hal alabilmektedir. Bir problem durumunu çözümünde en önemli etkenin plan yapılması olduğunu söylemek mümkündür.

Planı Uygulama: Belirlenen yöntem ve stratejiye ilişkin yapılan planların kademe kademe pratiğe döküldüğü, aritmetik hesaplamaların yapıldığı evre olarak ifade edilebilir.

Kontrol Etme: Kontrol etme aşaması sadece algılandığı gibi uygulama aşamasındaki aritmetik hesapların değil, aynı zamanda problem çözme sürecinin ve bu sürece ait her bir evrenin tek tek denetiminin yapıldığı evredir.

2.8.1. Problem Çözme Basamakları

Birey bir problem ile karşılaştığında onu analiz etme becerisi ve karar verme becerisi büyük önem taşımaktadır. Bunun yanı sıra, bireyler bilincinde olmadan kendi karakterleri, yetiştirilme şekilleri ve öğrenim hayatlarındaki kazanımlarıyla kendi şahsi karar verme ve problem çözme yöntemlerini geliştirebilirler (Arnold, 1992). Ancak problem çözme becerisi de diğer beceriler gibi sonradan öğrenilebilir ve geliştirilebilir niteliktedir. Bu sebeple, problemlerin çözümünde ihtiyaç duyulan ilk şey, problem çözme sürecinin nasıl olacağını bilmektir (Güçlü, 2003).

Dewey, problem çözme sürecinin aşağıda belirtilen aşamalardan oluştuğunu ve bu aşamaların öğretimde problem çözme yöntemini geliştiren birer unsur olduğunu belirtmiştir. Bingham, Dewey'in problem çözme sürecini şöyle sıralamıştır (Bingham, 1998; Fidan, 1996; Tanrıkulu, 2002; Sonmaz, 2002; Güçlü, 2003; Katkat, 2005; Aksan, 2006):

1. Problemin farkında olmak ve problemle uğraşma isteği duymak.
2. İkincil problemlerin farkına varmaya çalışmak.
3. Problemle ilgili var olan bilgileri ve verileri toplamak.
4. Problemin çözümüne en uygun yöntemleri seçmek ve düzenlemek.
5. Uygun olan yöntemler içinden en iyisini seçmek.
6. Seçilen çözüm yöntemini uygulamak.
7. Son olarak uygulanan problem çözme yöntemini değerlendirmek

2.9. Problem Çözmeye İlişkin Kuramlar

2.9.1. John Dewey'in Yansıtma Düşünce Kuramı

John Dewey'e (1993)'e göre yaratıcı düşünce, daha iyi sonuçların bulunması, yaşamın zenginleştirilmesi için sistemli bir hazırlık, problemler ve deneyim gerektirir

Saygılı, (2000) bahsettiği gibi; John Dewey'in yaratıcı problem çözme modelinde şu aşamalardan söz edilmektedir:

1. Algılanmış bir problem
2. Problem hakkında yaratıcı düşünme süreci
 - A. Ön-gözlem aşaması
 - B. Problemle ilgili farklı tanımlamalar önerme
 - C. Güçlüğü, çözümlenebilir bir problem olarak biçimlendirme
 - D. Farklı çözümler önerme (fikirler ortaya atma)
 - E. En iyi çözüm yöntemini bulabilme
 - F. Çözüm yöntemini iki şekilde sınama
 - a. Çözümün kendi içerisindeki elemanlarla içsel tutarlılığı
 - b. Eylem ya da kontrol (gerçek ya da imgesel olabilir)

G. Geri dönme (başarısızlıkla karşılaşıldığında C, D, E ve F aşamalarına geri dönme)

H. Tutumları ve istekleri gözden geçirme

I. Problemin öyküsünü ve çözüm yolunu gözden geçirme

İ. Çözümün başarısını ortaya koyma

3. Yeni dengelerin kurulması ya da yaratma sonrası

John Dewey'in bu modeli 1950'li yıllara kadar klasik bir problem çözme modeli olarak kabul edilmiş olup, özellikle bilimde ve matematikte hala pratik olduğu düşünülmeye rağmen, bilişsel teoristler bu modelin daha çok basitleştirilmiş olduğunu düşünmektedir.

Problem çözme basamakları değişmez kabul edilmemekle birlikte bir diziyi izlemezler. Bu sebeple süreç hemen hemen her aşamadan başlayabilir düşüncesi hakimdir. Ön plana çıkan “bilinenden bilinmeyene” doğru bir sıçramanın olmasıdır (Sungur, 1997).

2.9.2. Alex Osborn'un Sorun Çözme Kuramı

Osborn'a göre yaratıcı problem çözme ideal olarak üç süreçten oluşmaktadır:

1. Gerçeği bulma (fact)
2. Fikir bulma (idea)
3. Çözüm bulma (solution)

Gerçeği Bulma: Önce problemin tanımlanması ve bir hazırlık aşaması gerektirir. Problemi tanımlama, problemi bulup ortaya koymak ve ona işaret etmek demektir. Hazırlık aşamasında ise veriler toplanır ve analiz edilir.

Fikir Bulma: Bu aşamada düşünce üretimine ve düşünce gelişimi ihtiyacı söz konusudur. Düşünce üretimi, bir kılavuz niteliğindedir ve bu bölümde geçici fikirler ortaya koyulur. Düşünce gelişimi ise, bileşim (kombinasyon) ve değişiklik (modifikasyon) yolu ile sonuç oluşturabilecek fikirleri, bu fikirleri diğerlerine dahil etmeyi ve bunların tümünü tekrardan işlemeyi ifade etmektedir.

Çözüm Bulma: Bu aşamadan değerlendirme yapmaya ve seçmeye ihtiyaç duyulur. Değerlendirme kısmı ortaya koyulan geçici çözümlerin, testler ya da başka

yollarla doğrulanması anlamına gelir. Seçme ise, kesin sonuç hakkında karar vermek anlamına gelir (Sungur, 1997).

2.9.3. D’Zurilla’nın Problem Çözme Kuramı

D’Zurilla ve ark. (1998)’ın ortaya attığı beş boyutlu problem çözme kavramı şu şekildedir:

1) *Olumlu Problem Yönelimi*

- a) Karşılaşılan problemi bir meydan okuma olarak değerlendirme
- b) Bireyin kendi problem çözme kapasitesine inanması
- c) Olumlu problem çözme sonuçlarını bekleme
- d) Zaman belirleme ve problem çözme için çaba gösterme genel eğilimlerini

kapsayan bilişsel bir yapıdır.

2) *Olumsuz Problem Yönelimi*

- a) Karşılaşılan problemi bir tehdit olarak değerlendirme
- b) Bireyin kendi problem çözme kapasitesi hakkında şüpheye düşmesi
- c) Olumsuz problem çözme sonuçlarını bekleme
- d) Problemleri çözmeyi denediğinde çok kolay bir biçimde üzülmeye,

engellenme ve hevesi kırılma eğilimleri meydana gelen, fonksiyonel olmayan bilişsel-duygusal düzenlemelerdir.

3) *Akılcı Problem Çözme*: Spesifik problem çözme becerilerinin sistematik uygulamalarını kapsayan yapısal bilişsel-davranışsal örüntü olarak değerlendirilir. (Problemi açıklama ve formüle etme, alternatif çözümler geliştirme).

4) *Dürtüsel/Dikkatsiz Tarz*: Problem çözme teknik ve stratejilerini uygulamak için dürtüsel, dikkatsiz, aceleci ve eksik teşebbüsler tarafından karakterize edilen zayıf bilişsel-davranışsal örüntü olarak değerlendirilir.

5) *Kaçınan Tarz*

- a) Problem çözmeyi mümkün olduğunca erteleme,
- b) Problemlerin kendi kendine çözülmesini bekleme,
- c) Problem çözmenin sorumluluğunu diğerlerine atma eğilimlerini içeren zayıf

davranışsal örüntüdür.

2.9.4. Albert Bandura'nın Problem Çözme Kuramı

Bandura, (1977), sosyal-öğrenme kuramında bireylerin problem çözmeyi çevrelerindeki insanların davranışlarını taklit ederek öğrendiklerini savunmuştur.

Bandura'ya göre bilişsel süreçler yeni davranışlar kazanma ve bunları öğrenme konusunda büyük rol oynamaktadır. Birey bir tepkide bulunduğu başkalarının vermiş olduğu karşı tepkiye göre sergilediği davranışı yapmaya devam eder ya da bırakır. Uygun davranış başkalarının verdiği tepkilerden çok kişinin eylemlerinin etkisini gözlemlemesiyle yavaş bir şekilde yapılanmaktadır.

Bandura, bireylerin, problemlerin açıkça belli olduğu durumlarda çözüm için ne yapacaklarını bildiklerini, aksi halde belirsiz bir problem durumunda bundan daha çok etkilenip, genelleme yaptıklarını belirtmektedir (Akt: Taylan, 1990).

2.9.5. Seligman'ın Öğrenilmiş Çaresizlik Modeli

Erken çocukluk sürecinden itibaren öğrenilmiş çaresizlik durumu kendini göstermektedir. Kişi yaşantısı boyunca herhangi bir problemle başa çıkmayıp her problemle karşılaştığında olumsuz bir hisse kapılabilecektir. Problem çözme sürecinde ise başarısızlık gözlemlenebilecektir. Yaşadığı probleme ilişkin karşısına çıkan benzer sorunların çoğunu da başaramayacağına dair kendini inandırmaktadır (Seligman ve ark, 1978).

2.10. Bireysel Sporlar

Bireysel spor branşları bir takıma veya karşı gruba gerek kalmaksızın yapılan spor türüdür. Bireysel spor dalları olarak sayılabilecek bazıları; atletizm, bilardo, binicilik, artistik buz pateni, bisiklet yarışı, boks, bowling, dart, eskrim, golf, güreş, halter, cimnastik, judo, kayak, masa tenisi, motor sporları, otomobil yarışı, satranç, tenis ve vücut geliştirmedir. Ancak tenis, yüzme, binicilik gibi sporlar takım sporu grubu içerisinde yer almasına rağmen takım olarak yarıştıkları zamanların dışında bireysel spor kategorisinde sayılmaktadır (https://tr.wikipedia.org/wiki/Takım_sporu, Erişim Tarihi: 07 Haziran 2019).

2.11. Takım Sporları

Takım sporu, aynı amacı paylaşan oyunculardan oluşan takımların karşılaştığı sporlardır. Futbol, basketbol, voleybol, hentbol, buz hokeyi gibi birçok takım sporunda iki takım yarışırken ve takımlar diğer takıma karşı üstünlük kurmaya çalışırken; kürek, yüzme, yelken gibi sporların bazı dallarında ise takım hâlinde birçok takıma karşı yarışmaktadır (<https://www.besyo.org/bireysel-spor-ve-bireysel-spor-dallari>, Erişim Tarihi: 07 Haziran 2019).

3. GEREÇ VE YÖNTEM

Bu bölümde araştırma grubu, araştırma modeli, veri toplama araçları ve verilerin istatistiksel analizi başlıklar halinde sunulmuştur.

3.1. Araştırma Grubu

Araştırma grubunu bireysel ve takım sporları yapan 142 kadın, 261 erkek olmak üzere toplamda 403 lisans öğrencileri oluşturmuştur.

Araştırma Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü etik kurulundan onay alındıktan sonra 12 ay içerisinde gerçekleştirilmiştir.

3.2. Veri Toplama Teknikleri

Araştırmamızda uygulanan Kişisel Bilgi Formu, İletişim Becerileri Envanteri ve Problem Çözme Envanteri sonrasında elde edilen veriler bilgisayar ortamına aktarılarak istatistiki olarak değerlendirmeler SPSS programı ile yapılmıştır.

Araştırmamıza katılan lisans öğrencilerine uygulanan envanterlerin uygulama ve değerlendirme aşaması 4 ay içerisinde gerçekleştirilmiştir. Envanter uygulamasından önce öğrencilere gerekli tüm açıklamalar yapılmış, çalışmanın gönüllülük esasına dayalı olduğu sözlü olarak da beyan edilmiştir. Ayrıca çalışmaya katılıp, sonuçlardan haberdar olmak isteyen öğrencilerin e-postalarını paylaşımları istenmiştir. Gizlilik esas olduğundan ölçek üzerine yazmamaları, e-postalar için ayrı bir liste yapılması gerektiği ifade edilmiştir. Öğrencilerin kafasında herhangi bir soru işareti bırakılmamıştır. Envanterde yer alan sorular açıklayıcı ve net niteliktedir. Araştırma süresince çalışmaya katılan öğrenciler envanterleri kendi üniversitelerinde uygun bir sınıf ortamında cevaplamışlardır.

3.3. Verilerin İstatistiksel Analizi

Bu araştırmada elde edilen verilerin değerlendirilmesi aşamasında Microsoft Excel 2010 programı, SPSS 20 for Windows paket programı kullanılmıştır. Verilerin normal dağılım gösterip göstermediklerini belirlemek için Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro-Wilk testleri yapılmıştır. Normallik testinden sonra $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde normal dağılımlara eş değer olarak da Mann-Whitney U testi yapılmıştır. Üç ve üzeri gruplarda normal dağılım göstermeyen (non-parametrik) veriler için Kruskal-Wallis testi yapılmıştır. Değişkenler arasındaki ilişkinin (korelasyon) belirlenebilmesi için ise parametrik olmayan dağılımlar için olan Spearman sıra farkları korelasyon katsayısı (Spearman's Rho) testi uygulanmıştır. Korelasyon analizinde kesin sınırlamalar olmamakla birlikte, r yani korelasyon katsayısı 0,50'nin altında korelasyon zayıf; 0,50 ile 0,70 arasında korelasyon orta; 0,70 üzeri korelasyonun da kuvvetli ilişki anlamına geldiği kabul edilmiştir.

3.4. Çalışmaya İlişkin Hipotezler

H1: Cinsiyet değişkenine göre bireysel ve takım sporu yapan üniversite öğrencilerinin iletişim becerileri düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık vardır.

H2: Yaş değişkenine göre bireysel ve takım sporu yapan üniversite öğrencilerinin iletişim becerileri düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık vardır.

H3: Gelir değişkenine göre bireysel ve takım sporu yapan üniversite öğrencilerinin iletişim becerileri düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık vardır.

H4: Sınıf değişkenine göre bireysel ve takım sporu yapan üniversite öğrencilerinin iletişim becerileri düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık vardır.

H5: Cinsiyet değişkenine göre bireysel ve takım sporu yapan üniversite öğrencilerinin problem çözme düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık vardır.

H6: Yaş değişkenine göre bireysel ve takım sporu yapan üniversite öğrencilerinin problem çözme düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık vardır.

H7: Gelir değişkenine göre bireysel ve takım sporu yapan üniversite öğrencilerinin problem çözme düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık vardır.

H8: Sınıf değişkenine göre bireysel ve takım sporu yapan niversite ğrencilerinin problem zme düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık vardır.

H9: İletişim becerileri ile problem zme becerileri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır.

3.5. Çalışmaya İlişkin Varsayımlar

Bu çalışmada yer alan öğrencilerin veri toplama araçlarına verdikleri cevapların çalışmanın ciddiyeti dâhilinde, samimi ve gerçeklere uygun olarak verdikleri varsayılmıştır.

3.6. Çalışmaya İlişkin Sınırlılıklar

Çalışma bireysel ve takım sporu yapan sporcu öğrencilerle ve 2018-2019 eğitim-ğretim yılında üniversitede öğrenim gören öğrencilerle sınırlandırılmıştır

Katılımcılar, İstanbul ilinde bulunan Marmara Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, İstanbul Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Gedik Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi ve Haliç Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'nda öğrenim gören öğrenciler ile sınırlandırılmıştır.

3.7. Veri Toplama Araçları ve Formları

İstanbul ilinde bulunan niversitelerin Spor Bilimleri Fakültesi'nde ya da Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'nda öğrenim gören öğrencilerden oluşan örneklem grubu için bağlı bulundukları üniversitelerden gerekli izinler alındıktan sonra veri toplama araçları uygulanmış ve araştırmanın verileri toplanmıştır. Uygulama hakkında her gruba araştırmacı tarafından gerekli açıklamalar yapılmıştır. Uygulamanın ardından, lme araçları kontrol edilerek boş bırakılan veya yanlış cevaplandırılan lme araçlarına anında müdahale edilerek düzeltilmesi, varsa eksiklerin tamamlanması istenmiştir. Gözden kaçanlar ise değerlendirmeye alınmamıştır.

3.7.1. Kişisel Bilgi Formu

Çalışmada araştırmacı tarafından oluşturulan “Kişisel Bilgi Formu”, katılımcıların; yaş, cinsiyet, gelir durumu gibi sosyo-demografik ve spora katılımlarına yönelik bilgilerini tespit etmek için kullanılmıştır (Ek 1).

3.7.2. İletişim Becerileri Envanteri

Bu envanter üniversite öğrencilerinin iletişim becerileri düzeyini belirlemek amacıyla ilk olarak Balcı (1996) tarafından geliştirilmiş, gerekli geçerlik ve güvenirlik çalışmaları yapılan envanterin madde sayısı ilk olarak 70 olarak ele alınmıştır. Envanter daha sonra tekrar, 500 üniversite öğrencisinden oluşan bir örnekleme uygulanmıştır. Yapılan faktör analizi sonucunda madde sayısı 45’e indirilmiştir. Ersanlı ve Balcı (1998) tarafından son hali verilen ve 5’li likert tipi derecelendirme kullanılan envanter 45 maddeden oluşan “İletişim Becerileri Envanteri (İBE)” kullanılmıştır (Ek 2).

İletişim Becerileri Envanterinin güvenirlik hesaplaması yapılırken ölçeğin Cronbach Alfa güvenirlik katsayısına bakılmıştır. Bu çalışma kapsamında ölçeğin güvenirliği 0.902 olarak hesaplanmıştır. Bu sonuç daha önce uygulanan anketin çalışmamız için geçerlik ve güvenirliği ile ilgili uygun olduğuna ulaşılmıştır. Ölçekte üç alt boyut bulunmaktadır. Alt boyutlar ve soruların dağılımı şu şekildedir;

- Zihinsel Alt Boyut: 1, 3, 6, 12, 15, 17, 18, 20, 24, 28, 30, 33, 37, 43, 45
- Duygusal Alt Boyut: 5, 9, 11, 26, 27, 29, 31, 34, 35, 36, 38, 39, 40, 42, 44
- Davranışsal Alt Boyut: 2, 4, 7, 8, 10, 13, 14, 16, 19, 21, 22, 23, 25, 32, 41

Ölçeğin değerlendirmesi 5’li Likert formunda; 1-Hiçbir zaman, 2-Nadiren, 3-Bazen, 4-Genellikle, 5-Her zaman biçiminde düzenlemiş ve puanlanmış olup 45 maddeden oluşmaktadır.

Ölçeğin genelinden alınabilecek puanlar 45-225 arasındadır. Her bir alt boyuttan alınabilecek puanlar ise 15-75 arasındadır. Kişinin hangi alt boyutta puanı yüksekse o alt boyutta daha iyi olduğu söylenebilir. Ölçeğin tamamından alınan puanın yüksekliği ise kişinin iletişim becerisinin yüksekliğini göstermektedir.

3.7.3. Problem Çözme Becerisi Envanteri

Bu envanter araştırmaya katılan bireylerin problem çözme becerilerinin düzeyini belirlemek amacıyla Heppner ve Petersen (1982) tarafından geliştirilen Türkçe'ye uyarlanması ve geçerlik güvenirlik çalışması Şahin ve Heppner (1993) tarafından yapılan "Problem Çözme Envanteri (PÇBE)" kullanılacaktır (Ek 5).

Problem Çözme Envanteri aceleci, düşünen, kaçınan, değerlendirici, kendine güvenli ve planlı yaklaşımlar olarak altı alt boyuttan oluşmaktadır.

- Aceleci Yaklaşım: 13,14, 15, 17, 21, 25, 26, 30, 32
- Düşünen Yaklaşım: 18, 20, 31, 33, 35
- Kaçınan Yaklaşım: 1, 2, 3, 4
- Değerlendirici Yaklaşım: 6, 7, 8
- Kendine Güvenli Yaklaşım: 5, 11, 23, 24, 27, 28, 34
- Planlı Yaklaşım: 10, 12, 16, 19

Bazı maddelerin (1, 2, 3, 4, 11, 13, 14, 15, 17, 21, 25, 26, 30, 34) puanlaması ters olarak yapılır. 9, 22 ve 29. Maddeler puanlamaya alınmaz. Ölçekten alınabilecek toplam puan 32-192 arasında değişir. Ölçekten alınan puanın fazla olması, kişinin problem çözme becerisi konusunda kendini yetersiz gördüğü anlamına gelir. Toplam elde edilen puanların az olması ise kişinin kendisini problem çözme konusunda yeterli bulduğuna işaret eder. Alt boyutlarda puanlama, olumlu-istendik olarak nitelendirilebilecek alt boyutlarda (kendine güvenli yaklaşım, düşünen yaklaşım, planlı yaklaşım, değerlendirici yaklaşım) elde edilen puan ne kadar düşükse, o alt boyutlar o kadar çok kullanılıyor demektir. Olumsuz-etkisiz olarak nitelendirilebilecek alt boyutlarda (kaçınan ve aceleci yaklaşım) ise elde edilen puan ne kadar düşükse alt boyutların kullanılma sıklığı da o kadar az demektir.

Ölçeğin değerlendirmesi 6'lı Likert formunda; 1- Tamamen katılıyorum, 2- Kısmen katılıyorum, 3-Çok az katılıyorum, 4-Çok az katılmıyorum, 5-Kısmen katılmıyorum, 6-Tamamen katılmıyorum biçiminde düzenlemiş ve puanlanmış olup 35 maddeden oluşmaktadır.

4. BULGULAR

Araştırmaya dört farklı üniversiteden 403 öğrenci katılırken, normallik testinde Sig. değeri 0,05'ten küçük olduğu için normal dağılmadığı tespit edilmiştir. Bu sebeple non-parametrik testler uygulanmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin kişisel özelliklerinin frekans dağılımları aşağıda yer alan tablolarda belirtilmiştir.

Tablo 1. Cinsiyete Göre Dağılım

Değişken	Cinsiyet	Sayı	%
Cinsiyet	Kadın	142	35,5
	Erkek	261	64,8
	Toplam	403	100,0

Çalışmaya katılan öğrencilerin 142 tanesi kadın, 261 tanesi erkek olmak üzere toplam 403 kişidir.

Tablo 2. Okullara Göre Dağılım

Değişken	Okul	Sayı	%
Okul	İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa	102	25,3
	Marmara Üniversitesi	106	26,3
	Haliç Üniversitesi	99	24,6
	Gedik Üniversitesi	96	23,8
	Toplam	403	100,0

Çalışmaya katılan öğrencilerin öğrenim gördükleri okullara göre dağılımları; İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa 102, Marmara Üniversitesi 106, Haliç Üniversitesi 99, Gedik Üniversitesi 96 öğrenci şeklindedir.

Tablo 3. Yaşlara Göre Dağılım

Değişken	Yaş	Sayı	%
Yaş	18,0	19	4,7
	19,0	36	8,9
	20,0	76	18,9
	21,0	81	20,1
	22,0	64	15,9
	23,0	54	13,4
	24,0	27	6,7
	25,0	20	5,0
	26,0	5	1,2
	27,0	4	1,0
	28,0	3	,7
	29,0	4	1,0
	30,0	1	,2
	31,0	1	,2
	32,0	1	,2
	33,0	2	,5
	34,0	2	,5
	36,0	2	,5

Tablo 3. Yaşlara Göre Dağılım (Devam)

Değişken	Yaş	Sayı	%
Yaş	40,0	1	,2
	Toplam	403	100,0

Çalışmaya katılan öğrencilerin yaşları en düşük 18, en yüksek 40 olmak üzere toplam 403 kişinin katılımıyla gerçekleşmiştir.

Tablo 4. Sınıflara Göre Dağılım

Değişken	Sınıf	Sayı	%
Sınıf	1,00	106	26,3
	2,00	131	32,5
	3,00	48	11,9
	4,00	118	29,3
	Toplam	403	100,0

Çalışmaya katılan öğrencilerin sınıf dağılımlarına baktığımızda ise; 106 öğrencinin birinci sınıf, 131 öğrencinin ikinci sınıf, 48 öğrencinin üçüncü sınıf, 118 öğrencinin 4. Sınıf öğrencisi görülmektedir.

Tablo 5. Spor Türüne Göre Dağılım

Değişken	Spor Türü	Sayı	%
Spor Türü	Belirtilmeyen	8	2,0
	Bireysel	185	45,9
	Takım	210	52,1
	Toplam	403	100,0

Çalışmaya katılan öğrencilerin yaptıkları spor türüne göre dağılımlarına baktığımızda; 185 öğrencinin bireysel spor yaptığını, 210 öğrencinin ise takım sporu yaptığını görmekteyiz. Çalışmaya katılan 8 öğrenci ise bir spor türü belirtmemiştir.

Çalışmanın hipotezlerine ait tablolara ise aşağıda detaylı bir şekilde yer verilmiştir.

Tablo 6. Cinsiyet Değişkenine Göre Bireysel ve Takım Sporunu Yapan Üniversite Öğrencilerinin İletişim Becerilerinin İncelenmesi

	İletişim Cinsiyet Alt boyut	Spor Türü	N	Sıra Ort.	Sıra Topl.	U	P
Kadın	Zihinsel	Bireysel	77	74,53	5738,50		
		Takım	62	64,38	3991,50	2038,500	0,139
	Toplam		139				
	Duygusal	Bireysel	77	66,89	5150,50		
		Takım	62	73,86	4579,50	2147,500	0,309
	Toplam		139				
Erkek	Davranışsal	Bireysel	77	73,11	5629,50		
		Takım	62	66,14	4100,50	2147,500	0,309
	Toplam		139				
	Zihinsel	Bireysel	108	136,05	14693,00		
		Takım	148	122,99	18203,00	7177,000	0,163
	Toplam		256				
Erkek	Duygusal	Bireysel	108	129,07	13940,00		
		Takım	148	128,08	18956,00	7930,000	0,915
	Toplam		256				
	Davranışsal	Bireysel	108	128,47	13874,50		
		Takım	148	128,52	19021,50	7988,500	0,995
	Toplam		256				

Cinsiyete göre iletişim becerileri alt boyutlarının bireysel ve takım sporu yapan üniversite öğrencileri ayrımına bakılmıştır. Çıkan sonuçlar incelendiğinde zihinsel, duygusal ve davranışsal iletişim alt boyutlarında Mann-Whitney U testinde anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. En yakın ilişki kadınlarda zihinsel alt boyutunda görülmüştür ($p=0,139>0,05$).

Tablo 7. Yaş Değişkenine Göre Bireysel ve Takım Spor Yapan Üniversite Öğrencilerinin İletişim Becerilerinin İncelenmesi

Yaş	İletişim Alt boyut	Spor Türü	N	Sıra Ort.	Sıra Topl.	U	P
20 yaş altı	Zihinsel	Bireysel	29	31,00	899,00	261,000	0,078
		Takım	25	23,44	586,00		
		Toplam	54				
	Duygusal	Bireysel	29	28,02	812,50	347,500	0,794
		Takım	25	26,90	672,50		
		Toplam	54				
20 -21 yaş	Davranışsal	Bireysel	29	28,62	830,00	330,000	0,572
		Takım	25	26,20	655,00		
		Toplam	54				
	Zihinsel	Bireysel	70	85,42	5979,50	2525,500	0,084
		Takım	86	72,87	6266,50		
		Toplam	156				
20 -21 yaş	Duygusal	Bireysel	70	74,11	5188,00	2703,000	0,273
		Takım	86	82,07	7058,00		
		Toplam	156				

Tablo 7. Yaş Değişkenine Göre Bireysel ve Takım Sporunu Yapan Üniversite Öğrencilerinin İletişim Becerilerinin İncelenmesi (Devam)

Yaş	İletişim Alt boyut	Spor Türü	N	Sıra Ort.	Sıra Topl.	U	P
20-21 yaş	Davranışsal	Bireysel	70	80,37	5626,00	2879,000	0,640
		Takım	86	76,98	6620,00		
		Toplam	156				
	Zihinsel	Bireysel	52	57,55	2992,50	1614,500	0,783
		Takım	64	59,27	3793,50		
		Toplam	116				
22-23 yaş	Duygusal	Bireysel	52	57,98	3015,00	1637,000	0,881
		Takım	64	58,92	3771,00		
		Toplam	116				
	Davranışsal	Bireysel	52	58,05	3018,50	1640,000	0,896
		Takım	64	58,87	3767,50		
		Toplam	116				
24 yaş ve üstü	Zihinsel	Bireysel	34	39,47	1342,00	443,000	0,067
		Takım	35	30,66	1973,00		
		Toplam	69				
	Duygusal	Bireysel	34	35,50	1207,00	578,000	0,838
		Takım	35	34,51	1208,00		
		Toplam	69				

Tablo 7. Yaş Değişkenine Göre Bireysel ve Takım Spor Yapan Üniversite Öğrencilerinin İletişim Becerilerinin İncelenmesi (Devam)

Yaş	İletişim Alt boyut	Spor Türü	N	Sıra Ort.	Sıra Topl.	U	P
	Davranışsal	Bireysel	34	37,07	1260,50		
		Takım	35	32,99	1154,50	524,500	0,397
Toplam			69				

Yaşlara göre iletişim alt boyutlarının ilişkileri incelendiğinde cinsiyette olduğu gibi yaşlarda da alt boyutlarda anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Öncelikle Mann-Whitney U testi bireysel ve takım sporcularına göre incelenmiştir. Çıkan sonuçlara göre en yakın sonuç 24 yaş ve üstü bireylerde Zihinsel iletişim alt boyutunda görülmüştür ($p=0,067>0,05$). Bu sonuç 0,05'ten büyük olduğu için istatistiksel olarak anlam ifade etmemektedir.

Tablo 8. Spor Türü Açısından Bireysel ve Takım Spor Yapan Üniversite Öğrencilerinin Yaş Değişkenine Göre İletişim Becerilerinin İncelenmesi

Spor Türü	İletişim Alt Boyut	Yaş	N	Sıra Ort.	df	χ^2	P
Bireysel	Zihinsel	20 yaş altı	29	92,43	3	0,767	0,857
		20 ve 21 yaş	70	97,20			
		22 ve 23 yaş	52	89,13			
		24 yaş ve üstü	34	90,75			
		Toplam	185				
	Duygusal	20 yaş altı	29	92,02	3	0,019	0,999
		20 ve 21 yaş	70	92,84			
		22 ve 23 yaş	52	93,22			
		24 yaş ve üstü	34	93,82			

Tablo 8. Spor Türü Açısından Bireysel Ve Takım Sporunu Yapan Üniversite Öğrencilerinin Yaş Değişkenine Göre İletişim Becerilerinin İncelenmesi (Devam.)

Spor Türü	İletişim Alt Boyut	Yaş	N	Sıra Ort.	df	x ²	P
Bireysel	Davranışsal	20 yaş altı	29	90,00	3	0,759	0,859
		20 ve 21 yaş	70	96,94			
		22 ve 23 yaş	52	92,56			
		24 yaş ve üstü	34	88,12			
		Toplam	185				
	Zihinsel	20 yaş altı	25	92,24	3	7,265	0,064
		20 ve 21 yaş	86	107,54			
		22 ve 23 yaş	64	118,03			
		24 yaş ve üstü	35	87,04			
		Toplam	210				
Takım	Duygusal	20 yaş altı	25	95,40	3	1,923	0,589
		20 ve 21 yaş	86	111,91			
		22 ve 23 yaş	64	103,21			
		24 yaş ve üstü	35	101,16			
		Toplam	210				
	Davranışsal	20 yaş altı	25	97,02	3	3,491	0,322
		20 ve 21 yaş	86	108,53			
		22 ve 23 yaş	64	112,53			
		24 yaş ve üstü	35	91,26			
		Toplam	210				

Aynı çalışma bu sefer bireysel sporcular ile takım sporcuları ayrı ayrı planlanarak gerçekleştirilmiştir. Kruskal-Wallis testi yapılarak bulunan sonuçlarda bir önceki değerlendirmede olduğu gibi anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Anlamlılığa en yakın sonuç takım sporu yapan bireylerin zihinsel iletişim alt boyutunda görülmüştür ($p=0,064>0,05$). Ancak bu sonuç 0,05'ten büyük olduğu için istatistiksel olarak anlam ifade etmemektedir.

Tablo 9. Gelir Değişkenine Göre Bireysel ve Takım Spor Yapan Üniversite Öğrencilerinin İletişim Becerilerinin İncelenmesi

Gelir	İletişim Alt boyut	Spor Türü	N	Sıra Ort.	Sıra Topl.	U	P
0-1000	Zihinsel	Bireysel	32	46,17	1477,50	650,500	0,154
		Takım	50	38,51	1925,50		
		Toplam	82				
	Duygusal	Bireysel	32	40,31	1290,00	762,000	0,717
		Takım	50	42,26	2113,00		
		Toplam	82				
	Davranışsal	Bireysel	32	40,61	1299,50	771,500	0,786
		Takım	50	42,07	2103,50		
		Toplam	82				
	Zihinsel	Bireysel	27	34,31	926,50	342,500	0,125
		Takım	33	27,38	903,50		
		Toplam	60				
1001-2000	Duygusal	Bireysel	27	28,59	772,00	394,000	0,443
		Takım	33	32,06	1058,00		
		Toplam	60				

Tablo 9. Gelir Değişkenine Göre Bireysel ve Takım Spor Yapan Üniversite Öğrencilerinin İletişim Becerilerinin İncelenmesi (Devam)

Gelir	İletişim Alt boyut	Spor Türü	N	Sıra Ort.	Sıra Topl.	U	P
1001-2000	Davranışsal	Bireysel	27	29,61	799,50		
		Takım	33	31,23	1030,50	421,500	0,721
		Toplam	60				
	Zihinsel	Bireysel	30	26,45	793,50		
		Takım	23	27,72	637,50	328,500	0,767
		Toplam	53				
2001-3000	Duygusal	Bireysel	30	29,02	870,50		
		Takım	23	24,37	560,50	284,500	0,276
		Toplam	53				
	Davranışsal	Bireysel	30	27,57	827,00		
		Takım	23	26,26	604,00	328,000	0,760
		Toplam	53				
	Zihinsel	Bireysel	24	23,25	558,00		
		Takım	19	20,42	388,00	198,000	0,462
		Toplam	43				
	3001 ve üstü	Bireysel	24	21,75	522,00		
		Takım	19	22,32	424,00	222,000	0,883
		Toplam	43				
	Davranışsal	Bireysel	24	24,21	581,00	175,000	0,194
		Takım	19	19,21	365,00		

Bir diğerk çalışmada gelir düzeylerine göre bireysel ve takım sporcularının iletişim becerileri alt boyutları ile ilişkisine bakılmıştır. Burada da istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Yapılan Mann-Whitney U testinde anlamlı sonuç bulunamazken anlamlı sonuca en yakın ilişki 1001-2000 tı gelir grubunda olan bireylerin zihinsel iletişim alt boyut değerklerinde tespit edilmiştir ($p=0,125>0,05$). Ancak bu sonuç 0,05'ten büyük olduğu için istatistiksel olarak anlam ifade etmemektedir.

Tablo 10. Sınıf Değişkenine Göre Bireysel ve Takım Sporı Yapan Üniversite Öğrencilerinin İletişim Becerilerinin İncelenmesi

Sınıf	İletişim Alt boyut	Spor Türü	N	Sıra Ort.	Sıra Topl.	U	P
	Zihinsel	Bireysel	53	57,31	3037,50	1043,500	0,063
		Takım	50	46,37	2318,50		
	Toplam		103				
1,00	Duygusal	Bireysel	53	51,77	2744,00	1313,000	0,937
		Takım	50	52,24	2612,00		
	Toplam		103				
	Davranışsal	Bireysel	53	54,51	2889,00	1192,000	0,379
		Takım	50	49,34	2467,00		
	Toplam		103				

Tablo 10. Sınıf Değişkenine Göre Bireysel ve Takım Sporunu Yapan Üniversite Öğrencilerinin İletişim Becerilerinin İncelenmesi (Devam)

Sınıf	İletişim Alt boyut	Spor Türü	N	Sıra Ort.	Sıra Topl.	U	P
	Zihinsel	Bireysel	59	70,58	4164,00		
		Takım	70	60,30	4221,00	1736,000	0,119
		Toplam	129				
2,00	Duygusal	Bireysel	59	61,69	3640,00		
		Takım	70	67,79	4745,00	1870,000	0,358
		Toplam	129				
	Davranışsal	Bireysel	59	64,94	3831,50		
		Takım	70	65,05	4553,50	2061,500	0,987
		Toplam	129				
	Zihinsel	Bireysel	23	27,24	626,50		
		Takım	23	19,48	454,50	178,500	0,058
		Toplam	46				
3,00	Duygusal	Bireysel	23	27,46	633,00		
		Takım	23	19,54	448,00	172,000	0,042
		Toplam	46				

Tablo 10. Sınıf Değişkenine Göre Bireysel ve Takım Spor Yapan Üniversite Öğrencilerinin İletişim Becerilerinin İncelenmesi (Devam)

Sınıf	İletişim Alt boyut	Spor Türü	N	Sıra Ort.	Sıra Topl.	U	P
3,00	Davranışsal	Bireysel	23	27,46	631,50		
		Takım	23	19,54	449,50	173,500	0,045
		Toplam	46				
	Zihinsel	Bireysel	50	57,69	2862,00		
		Takım	67	60,31	4041,00	1587,000	0,627
		Toplam	117				
4,00	Duygusal	Bireysel	50	54,69	2734,50		
		Takım	67	62,22	4168,50	1459,500	0,234
		Toplam	117				
	Davranışsal	Bireysel	50	56,85	2842,50		
		Takım	67	60,60	4060,50	1567,500	0,553
		Toplam	117				

Sporcuların üniversitelerde eğitim gördükleri sınıflara göre bireysel ve takım ayrımı yapılarak yapılan incelemede anlamlı sonuçlar bulunabilmiştir. 3. sınıfta bulunan bireysel spor yapan üniversite öğrencilerinin duygusal alt boyut değerleri takım sporu yapan üniversite öğrencilerine göre daha yüksek çıkmıştır. Benzer şekilde aynı sınıfın davranışsal iletişim alt boyutunda da yükseklik tespit edilmiştir ($p=0.042$, $0,045<0,05$). Bu değerler 0,05'ten küçük olduğu için istatistiksel olarak anlamlılık ifade etmektedir.

Tablo 11. Cinsiyet Değişkenine Göre Bireysel ve Takım Sporunu Yapan Üniversite Öğrencilerinin Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesi

Cins.	Problem Alt boyut	Spor Türü	N	Sıra Ort.	Sıra Topl.	U	P
Kadın	Aceleci	Bireysel	77	70,60	5436,00		
		Takım	62	69,26	4294,00	2341,000	0,845
		Toplam	139				
	Düşünen	Bireysel	77	65,06	5010,00		
		Takım	62	76,13	4720,00	2007,000	0,106
		Toplam	139				
	Kaçıngan	Bireysel	77	67,00	5159,00		
		Takım	62	73,73	4571,00	2156,000	0,326
		Toplam	139				
	Değerlendirici	Bireysel	77	68,05	5240,00		
		Takım	62	72,42	4490,00	2237,000	0,522
		Toplam	139				
	Kendine Güvenli	Bireysel	77	64,22	4945,00		
		Takım	62	77,18	4785,00	1942,000	0,059
		Toplam	139				
	Planlı	Bireysel	77	64,12	4937,50		
		Takım	62	77,30	4792,50	1934,500	0,054
		Toplam	139				

Tablo 11. Cinsiyet Değişkenine Göre Bireysel ve Takım Sporunu Yapan Üniversite Öğrencilerinin Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesi (Devam)

Cins.	Problem Alt boyut	Spor Türü	N	Sıra Ort.	Sıra Topl.	U	P
Erkek	Aceleci	Bireysel	108	128,77	13907,50		
		Takım	148	128,30	18988,50	7962,500	0,960
		Toplam	256				
	Düşünen	Bireysel	108	131,32	14182,50		
		Takım	148	126,44	18713,50	7687,500	0,602
		Toplam	256				
	Kaçıngan	Bireysel	108	129,14	13947,50		
		Takım	148	128,03	18948,50	7922,500	0,905
		Toplam	256				
	Değerlendirici	Bireysel	108	126,48	13659,50		
		Takım	148	129,98	19236,50	7773,500	0,707
		Toplam	256				
	Kendine Güvenli	Bireysel	108	127,23	13741,00		
		Takım	148	129,43	19155,00	7855,000	0,815
		Toplam	256				
	Planlı	Bireysel	108	126,61	13673,50		
		Takım	148	129,88	19222,50	7787,500	0,726
		Toplam	256				

Bu çalışmada cinsiyete göre problem çözme becerisi alt boyutlarının bireysel ve takım sporu yapan üniversite öğrencileri ayrımına bakılmıştır. Çıkan sonuçlar incelendiğinde Mann-Whitney U testinde anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. İstatistiksel olarak anlama en yakın sonuç kadınlar açısından kendine güvenli yaklaşım ile planlı yaklaşım alt boyutlarında görülmüştür ($p=0,059$, $0,054>0,05$). Bu değerler 0,05'ten büyük olduğu için istatistiksel olarak anlamlılık ifade etmemektedir.

Tablo 12. Spor Türü Açısından Bireysel ve Takım Sporunu Yapan Üniversite Öğrencilerinin Yaş Değişkenine Göre Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesi

Spor Türü	Problem Alt Boyut	Yaş	N	Sıra Ort.	df	χ^2	P
Bireysel	Aceleci	20 yaş altı	29	78,12	3	4,505	0,212
		20 ve 21 yaş	70	91,36			
		22 ve 23 yaş	52	94,73			
		24 yaş ve üstü	34	106,43			
		Toplam	185				
	Düşünen	20 yaş altı	29	92,83	3	2,024	0,567
		20 ve 21 yaş	70	87,79			
		22 ve 23 yaş	52	93,13			
		24 yaş ve üstü	34	103,68			
		Toplam	185				
Takım	Kaçınan	20 yaş altı	29	91,57	3	0,814	0,846
		20 ve 21 yaş	70	89,26			
		22 ve 23 yaş	52	97,78			
		24 yaş ve üstü	34	94,62			
		Toplam	185				

Tablo 12. Spor Türü Açısından Bireysel ve Takım Sporunu Yapan Üniversite Öğrencilerinin Yaş Değişkenine Göre Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesi (Devam)

Spor Türü	Problem Alt Boyut	Yaş	N	Sıra Ort.	df	x ²	P
Bireysel	Değerlendirici	20 yaş altı	29	86,47	3	2,084	0,555
		20 ve 21 yaş	70	89,11			
		22 ve 23 yaş	52	95,45			
		24 yaş ve üstü	34	102,84			
	Toplam		185				
	Kendine Güvenli	20 yaş altı	29	94,93	3	0,752	0,861
		20 ve 21 yaş	70	93,41			
		22 ve 23 yaş	52	88,16			
		24 yaş ve üstü	34	97,90			
	Toplam		185				
Takım	Planlı	20 yaş altı	29	97,19	3	2,244	0,523
		20 ve 21 yaş	70	93,71			
		22 ve 23 yaş	52	84,54			
		24 yaş ve üstü	34	100,90			
	Toplam		185				
	Aceleci	20 yaş altı	25	87,70	3	4,404	0,221
		20 ve 21 yaş	86	110,47			
		22 ve 23 yaş	64	111,52			
		24 yaş ve üstü	35	95,00			
	Toplam		185				

Tablo 12. Spor Türü Açısından Bireysel ve Takım Sporunu Yapan Üniversite Öğrencilerinin Yaş Değişkenine Göre Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesi (Devam)

Spor Türü	Problem Alt Boyut	Yaş	N	Sıra Ort.	df	x ²	P
Takım	Düşünen	20 yaş altı	25	118,92	3	3,089	0,378
		20 ve 21 yaş	86	101,78			
		22 ve 23 yaş	64	99,77			
		24 yaş ve üstü	35	115,54			
		Toplam	210				
	Kaçıngan	20 yaş altı	25	101,56	3	6,305	0,098
		20 ve 21 yaş	86	105,09			
		22 ve 23 yaş	64	110,02			
		24 yaş ve üstü	35	86,43			
		Toplam	210				
Bireysel	Değerlendirici	20 yaş altı	25	114,18	3	4,711	0,194
		20 ve 21 yaş	86	99,22			
		22 ve 23 yaş	64	101,02			
		24 yaş ve üstü	35	122,93			
		Toplam	210				
	Kendine Güvenli	20 yaş altı	25	106,56	3	0,334	0,953
		20 ve 21 yaş	86	106,34			
		22 ve 23 yaş	64	106,91			
		24 yaş ve üstü	35	100,11			
		Toplam	210				

Tablo 12. Spor Türü Açısından Bireysel ve Takım Sporunu Yapan Üniversite Öğrencilerinin Yaş Değişkenine Göre Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesi (Devam)

Spor Türü	Problem Alt Boyut	Yaş	N	Sıra Ort.	df	x ²	P
Takım	Planlı	20 yaş altı	25	124,90	3	4,097	0,251
		20 ve 21 yaş	86	101,83			
		22 ve 23 yaş	64	99,00			
		24 yaş ve üstü	35	112,54			
		Toplam	210				

Bu çalışmada bireysel ve takım sporu yapan üniversite öğrencilerinin yaş gruplarına göre ayırımına bakılmıştır. Çıkan sonuçlar incelendiğinde Kruskal-Wallis testinde anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. İstatistiksel olarak anlama en yakın sonuç takım sporu yapan üniversite öğrencileri açısından kaçınan yaklaşım alt boyutunda görülmüştür ($p=0,098>0,05$). Bu değerler 0,05'ten büyük olduğu için istatistiksel olarak anlamlılık ifade etmemektedir.

Tablo 13. Gelir Değişkenine Göre Bireysel ve Takım Sporunu Yapan Üniversite Öğrencilerinin Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesi

Gelir	Problem Alt boyut	Spor Türü	N	Sıra Ort.	Sıra Topl.	U	P
0-1000	Aceleci	Bireysel	32	39,00	1248,00	720,000	0,446
		Takım	50	43,10	2155,00		
		Toplam	82				
	Düşünen	Bireysel	32	41,70	1334,50	793,500	0,951
		Takım	50	41,37	2068,50		
		Toplam	82				

Tablo 13. Gelir Değişkenine Göre Bireysel ve Takım Spor Yapan Üniversite Öğrencilerinin Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesi (Devam)

Gelir	Problem Alt boyut	Spor Türü	N	Sıra Ort.	Sıra Topl.	U	P
0-1000	Kaçınan	Bireysel	30	28,92	867,50		
		Takım	23	24,50	563,50	287,500	0,301
		Toplam	53				
	Değerlendirici	Bireysel	30	29,00	870,00		
		Takım	23	24,39	561,00	285,000	0,279
		Toplam	53				
	Kendine Güvenli	Bireysel	30	28,30	849,00		
		Takım	23	25,30	582,00	306,000	0,483
		Toplam	53				
	Planlı	Bireysel	30	28,53	856,00		
		Takım	23	25,00	575,00	299,000	0,407
		Toplam	53				
	Aceleci	Bireysel	27	31,35	846,50		
		Takım	33	29,80	983,50	422,500	0,732
		Toplam	60				
1001-2000	Düşünen	Bireysel	27	33,24	897,50		
		Takım	33	28,26	983,50	371,500	0,268
		Toplam	60				

Tablo 13. Gelir Değişkenine Göre Bireysel ve Takım Spor Yapan Üniversite Öğrencilerinin Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesi (Devam)

Gelir	Problem Alt boyut	Spor Türü	N	Sıra Ort.	Sıra Topl.	U	P
	Kaçınan	Bireysel	27	26,07	704,00		
		Takım	33	34,12	1126,00	326,000	0,075
		Toplam	60				
	Değerlendirici	Bireysel	27	30,70	829,00		
		Takım	33	30,33	1001,00	440,000	0,934
		Toplam	60				
1001-2000	Kendine Güvenli	Bireysel	27	29,94	808,50		
		Takım	33	30,95	1021,50	430,500	0,823
		Toplam	60				
	Planlı	Bireysel	27	29,89	807,00		
		Takım	33	31,00	1023,00	429,000	0,805
		Toplam	60				
	Aceleci	Bireysel	30	27,95	838,50		
		Takım	23	25,76	592,50	316,500	0,609
		Toplam	53				
2001-3000	Düşünen	Bireysel	30	28,35	850,50		
		Takım	23	25,24	580,50	304,500	0,466
		Toplam	53				

Tablo 13. Gelir Değişkenine Göre Bireysel ve Takım Spor Yapan Üniversite Öğrencilerinin Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesi (Devam)

Gelir	Problem Alt boyut	Spor Türü	N	Sıra Ort.	Sıra Topl.	U	P
	Kaçınan	Bireysel	27	26,07	704,00		
		Takım	33	34,12	1126,00	326,000	0,075
		Toplam	60				
	Değerlendirici	Bireysel	27	30,70	829,00		
		Takım	33	30,33	1001,00	440,000	0,934
		Toplam	60				
2001-3000	Kendine Güvenli	Bireysel	27	29,94	808,50		
		Takım	33	30,95	1021,50	430,500	0,823
		Toplam	60				
	Planlı	Bireysel	27	29,89	807,00		
		Takım	33	31,00	1023,00	429,000	0,805
		Toplam	60				
	Aceleci	Bireysel	24	23,40	561,50		
		Takım	19	20,24	384,50	194,500	0,412
		Toplam	43				
	Düşünen	Bireysel	24	22,42	538,00		
		Takım	19	21,47	408,00	218,000	0,806
		Toplam	43				

Tablo 13. Gelir Değişkenine Göre Bireysel ve Takım Sporu Yapan Üniversite Öğrencilerinin Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesi (Devam)

Gelir	Problem Alt boyut	Spor Türü	N	Sıra Ort.	Sıra Topl.	U	P
3001 üstü	Kaçınan	Bireysel	24	23,60	566,50		
		Takım	19	19,97	379,50	187,500	0,343
		Toplam	43				
	ve Değerlendirici	Bireysel	24	20,94	502,50		
		Takım	19	23,34	443,50	202,500	0,529
		Toplam	43				
	Kendine Güvenli	Bireysel	24	21,54	517,00		
		Takım	19	22,58	429,00	217,000	0,787
		Toplam	43				
	Planlı	Bireysel	24	20,44	490,50		
		Takım	19	23,97	455,50	190,500	0,357
		Toplam	43				

Bu çalışmada gelir durumlarına göre bireysel ve takım sporu yapan üniversite öğrencilerinin gelir düzeylerine göre problem çözme alt boyutlarının ayrımına bakılmıştır. Çıkan sonuçlar incelendiğinde Kruskal-Wallis testinde anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. İstatistiksel olarak anlama en yakın sonuç takım sporu yapan üniversite öğrencileri açısından kaçınan yaklaşım alt boyutunda görülmüştür ($p=0,098>0,05$). Bu değerler 0,05'ten büyük olduğu için istatistiksel olarak anlamlılık ifade etmemektedir.

Tablo 14. Sınıf Değişkenine Göre Bireysel ve Takım Spor Yapan Üniversite Öğrencilerinin Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesi

Sınıf	Problem Alt boyut	Spor Türü	N	Sıra Ort.	Sıra Topl.	U	P
1,00	Aceleci	Bireysel	53	49,35	2815,50		
		Takım	50	54,81	2740,50	1184,500	0,353
		Toplam	103				
	Düşünen	Bireysel	53	49,97	2648,50		
		Takım	50	54,15	2707,50	1217,500	0,476
		Toplam	103				
	Kaçınan	Bireysel	53	48,81	2587,00		
		Takım	50	55,38	2769,00	1156,000	0,263
		Toplam	103				
	Değerlendirici	Bireysel	53	51,43	2726,00		
		Takım	50	52,60	2630,00	1295,000	0,842
		Toplam	103				
	Kendine Güvenli	Bireysel	53	49,77	2638,00		
		Takım	50	54,36	2718,00	1207,000	0,435
		Toplam	103				
	Planlı	Bireysel	53	48,22	2555,50		
		Takım	50	56,01	2800,50	1124,500	0,183
		Toplam	103				

Tablo 14. Sınıf Değişkenine Göre Bireysel ve Takım Spor Yapan Üniversite Öğrencilerinin Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesi (Devam)

Sınıf	Problem Alt boyut	Spor Türü	N	Sıra Ort.	Sıra Topl.	U	P
2,00	Aceleci	Bireysel	59	64,54	3808,00		
		Takım	70	65,39	4577,00	2038,000	0,898
		Toplam	129				
	Düşünen	Bireysel	59	58,20	3434,00		
		Takım	70	70,73	4951,00	1664,000	0,057
		Toplam	129				
	Kaçıngan	Bireysel	59	61,82	3647,50		
		Takım	70	67,88	4737,50	1877,500	0,374
		Toplam	129				
	Değerlendirici	Bireysel	59	57,62	3399,50		
		Takım	70	71,22	4985,50	1629,500	0,038
		Toplam	129				
	Kendine Güvenli	Bireysel	59	58,58	3456,00		
		Takım	70	70,41	4929,00	1686,000	0,073
		Toplam	129				
	Planlı	Bireysel	59	57,58	3397,50		
		Takım	70	71,25	4987,50	1627,500	0,183
		Toplam	129				

Tablo 14: Sınıf Değişkenine Göre Bireysel ve Takım Spor Yapan Üniversite Öğrencilerinin Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesi (Devam)

Sınıf	Problem Alt boyut	Spor Türü	N	Sıra Ort.	Sıra Topl.	U	P
3,00	Aceleci	Bireysel	23	25,85	594,50		
		Takım	23	21,15	486,50	210,500	0,235
		Toplam	46				
	Düşünen	Bireysel	23	25,37	583,50		
		Takım	23	21,63	497,50	221,500	0,343
		Toplam	46				
	Kaçıngan	Bireysel	23	23,52	541,00		
		Takım	23	23,48	540,00	264,000	0,991
		Toplam	46				
	Değerlendirici	Bireysel	23	23,52	541,00		
		Takım	23	23,48	540,00	264,000	0,991
		Toplam	46				
	Kendine Güvenli	Bireysel	23	24,61	566,00		
		Takım	23	22,39	515,00	239,000	0,575
		Toplam	46				
	Planlı	Bireysel	23	22,15	509,50		
		Takım	23	24,85	571,50	233,500	0,494
		Toplam	46				

Tablo 14. Sınıf Değişkenine Göre Bireysel ve Takım Spor Yapan Üniversite Öğrencilerinin Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesi (Devam)

Sınıf	Problem Alt boyut	Spor Türü	N	Sıra Ort.	Sıra Topl.	U	P
4,00	Aceleci	Bireysel	50	59,98	2999,00		
		Takım	67	58,27	3904,00	1626,000	0,787
	Toplam		117				
	Düşünen	Bireysel	50	61,89	3094,50		
		Takım	67	56,84	3808,50	1530,500	0,425
	Toplam		117				
4,00	Kaçıngan	Bireysel	50	62,11	3105,50		
		Takım	67	56,68	3797,50	1519,500	0,390
	Toplam		117				
	Değerlendirici	Bireysel	50	61,66	3083,00		
		Takım	67	57,01	3820,00	1542,000	0,461
	Toplam		117				
4,00	Kendine Güvenli	Bireysel	50	58,81	2940,50		
		Takım	67	59,14	3962,50	1665,500	0,958
	Toplam		117				
	Planlı	Bireysel	50	63,59	3179,50		
		Takım	67	55,57	3723,50	1445,500	0,204
	Toplam		117				

Sporcuların üniversitelerde eğitim gördükleri sınıflara göre bireysel ve takım ayrımı ile yapılan incelemede anlamlı sonuçlar bulunabilmiştir. 2. sınıfta bulunan takım sporu yapan üniversite öğrencilerinin değerlendirici yaklaşım alt boyut değerleri bireysel spor yapan üniversite öğrencilerine göre daha yüksek çıkmıştır ($p=0.038<0,05$). Bu değerler 0,05'ten küçük olduğu için istatistiksel olarak anlamlılık ifade etmektedir.

Tablo 15. Spor Türü Açısından İletişim Becerisi ile Problem Çözme Becerisi Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Spor Türü	Değişken	N	r	p
Bireysel	Problem Çözme Becerisi	185	-0,147 *	0,045
	İletişim Becerisi			
Takım	Problem Çözme Becerisi	210	-0,119	0,086
	İletişim Becerisi			

**** p < 0,01**

*** p < 0,05**

Tablo 16. İletişim Becerisi ile Problem Çözme Becerisi Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Değişken	N	r	p
Problem Çözme Becerisi	403	-0,138**	0,005
İletişim Becerisi			

**** p < 0,01**

*** p < 0,05**

Tablo 15 ve Tablo 16'da görüldüğü gibi problem çözme becerisi ve iletişim becerisi önce bireysel ve takım sporu yapan üniversite öğrencilerine göre ayrı ayrı değerlendirilirken ardından ayrım yapılmazsınızın korelasyon analizi ile ilişki testi gerçekleştirilmiştir. Çıkan sonuçlara göre bireysel sporcularda problem çözme ile iletişim becerisi arasında %14.7'lik ters orantılı ilişki bulunurken bu ilişki takım sporcularında anlamlı olarak ortaya çıkmamıştır. Takım ve bireysel sporcu ayrımı

yapılmadan gereleştirilen korelasyon analizinde problem çözme becrisi ile iletişim becerisi arasında %13.8'lik ters orantılı yüksek anlamlı ilişki çıkmıştır ($p=0,005<0,05$). Bu değer 0,05'ten küçük olduğu için istatistiksel olarak anlamlı sonuç ifade etmektedir.

5. TARTIŞMA VE SONUÇ

Çalışmamızda belirttiğimiz H1 hipotezimize göre; Özdayı, 2016 elit sporcularla yaptığı çalışmada cinsiyet değişkenine göre iletişim becerileri düzeylerinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma tespit etmiştir. Erkeklerin iletişim becerileri kadınların iletişim becerilerinden anlamlı derece yüksek çıkmıştır. Yaptığımız çalışmada ise cinsiyetler açısından bakıldığında bireylerin iletişim becerileri düzeylerinde anlamlı bir farklılaşma olmadığı görülmüştür. Bu sonuçlara göre çalışmamızda elde ettiğimiz sonuçlar benzerlik göstermemektedir. Pehlivan, 2005 ise yaptığı çalışmada cinsiyet değişkenine göre iletişim becerileri düzeylerinin farklılaşmadığını tespit etmiştir. Bu anlamda sonuçlarımız benzerlik göstermektedir.

Belirtmiş olduğumuz H2 hipotezimize göre; Uğur, 2018 yaptığı çalışmada yaş grupları açısından iletişim becerisi alt boyutlarında bazı farklılaşmalar tespit etmiştir. Duygusal ve davranışsal alt boyutlarında puan ortalamalarına göre istatistiksel olarak anlamlıyken; yaş grupları arasında iletişim becerileri ve zihinsel alt boyutun puan ortalamalarına göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür. Bu sonuca göre 17-20 ve 21-23 yaş gruplarında olan öğrencilerin iletişim becerisi puan ortalamalarının, 24 yaş ve üzeri öğrencilerin puan ortalamalarına göre anlamlı derecede daha yüksektir. Ayrıca 17-20 yaş aralığındaki öğrencilerin zihinsel alt boyutun puan ortalaması, 24 yaş ve üzeri öğrencilerin puan ortalamalarına göre anlamlı derecede daha yüksek çıkmıştır. Bizim çalışmamızda ise yaş grupları 20 yaş altı, 20-21, 22-23, 24 yaş ve üstü olmak üzere dört gruba ayrılmıştır. Yaş gruplarının değerlendirilmeleri sonucunda anlamlı bir farklılaşma olmadığı görülmüştür. Ek olarak yaptığımız Mann-Whitney U testi ve Kruskal-Wallis testlerinde bireysel spor yapan üniversite öğrencilerini kendi içerisinde, takım sporu yapan üniversite öğrencilerini kendi içerisinde değerlendirdik ve bu şekilde de istatistiksel olarak anlamlı bir sonuca ulaşamadık. Bu anlamda Uğur, 2018'in çalışmasındaki sonuçları ile bizim elde ettiğimiz sonuçlar paralellik göstermemektedir.

Çalışmamızın H3 hipotezimize göre; Uğur, 2018 yaptığı çalışmada gelir düzeyleri açısından iletişim becerileri düzeylerini inceleyip istatistiksel olarak anlamlı bir sonuç bulamamıştır. Bu sonuçlar bizim çalışmamız ile paraleldir.

Belirtmiş olduğumuz H4 hipotezimize göre; Pehlivan, 2005 sınıf değişkenine göre yaptığı iletişim becerisi düzeyleri incelemesinde 4. Sınıf lehine istatistiksel olarak anlamlı sonuç tespit etmiştir. Yaptığımız çalışmada ise benzer şekilde bir inceleme yapıp 3. Sınıflar lehine istatistiksel olarak anlamlı sonuçlar olduğu görülmüştür.

Çalışmamızın H5 hipotezine göre; Çağlayan, 2004'ün spor bilimleri öğrencileri üzerinde yaptığı çalışmada cinsiyet değişkenine göre çıkan sonuçlarla, bizim çalışmamızda çıkan sonuçlar paralellik göstermektedir. Çağlayan 2004'te kadın ve erkek öğrencilerin problem çözme becerisi alt boyutlarına ait puan ortalamalarının anlamlı düzeyde farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Bu da kadın ve erkek öğrencilerin karşı karşıya kaldıkları problemlere karşı benzer yaklaşımlar sergileyebileceği anlamına gelmektedir. Buna ek olarak Heppner ve ark., 1983; Taylan, 1990; Çam, 1997; Basmacı, 1998; Öztürk ve ark., 2000; Tümkaya ve İflazoğlu, 2000; Saygılı, 2000; Tanrıkulu, 2002; Sonmaz, 2002; Pehlivan ve Konukman, 2004; Izgar ve ark., 2004; Akandere ve ark., 2005; Özen ve Çelebi, 2006; Gültekin, 2006; Çilingir, 2006; Güler, 2006 ve Arın, 2006'da yaptıkları çalışmalarda cinsiyetin problem çözme becerisi etkisi olmadığını bulmuşlardır.

Ayrıca kimi araştırmacılar ise yaptıkları çalışmalarda cinsiyete göre problem çözme becerilerinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğunu tespit etmişlerdir. Bu çalışmalar; Heppner ve ark., 1982; Brems ve Johnson, 1988; Katkat, 2001; Akaydın, 2002; Korkut, 2002; Ülger, 2003; Şahin ve Özbay, 2003; Katkat, 2003; Düzakın, 2004; Öztürk ve ark., 2005; Serin ve Derin, 2006; İnce ve Şen, 2006; Germi ve Sunay, 2006 şeklindedir.

Öğrenciler üzerinde uygulanan farklı örneklemli çalışmalarda bir grup araştırmacı problem çözme becerisi envanterinde cinsiyete göre anlamlı farklılık bulurken, bir grup araştırmacı anlamlı farklılık bulamamıştır. Bu sebeple çok daha geniş örneklemde yapılabilecek yeni araştırmalar bu konu üzerine bir öneri olarak sunulabilir. Aynı zamanda nitel bir araştırma ile de sonuç tespiti sağlanması denenebilir.

Çalışmamızın H6 hipotezine göre; Çağlayan, 2004 yaptığı çalışmada öğrencilerin yaş değişkenine göre problem çözme becerisi alt boyutlarında farklılaşp farklılaşmadığının incelenmesinde; yaş gruplarını 17-19, 20,22, 23-35 ve 26-28 olarak ayırmış ve istatistiksel olarak anlamlı bir sonuca ulaşamadığı görülmüştür. Benzer şekilde bizim çalışmamızda da yaş değişkenine göre problem çözme becerilerine

bakıldığında istatistiksel olarak anlamlı sonuç bulunamamıştır. Çalışmamızda ise yaş grupları 20 yaş altı, 20-21, 22-23, 24 yaş ve üstü olmak üzere dört gruba ayrılmıştır. Ek olarak yaş gruplarının bireysel ve takım sporu yapan üniversite öğrencileri açısından değerlendirilmesine bakılmış ve yine istatistiksel olarak anlamlı bir sonuç bulunamamıştır. Tablo 12 incelendiğinde, anlama en yakın sonucun takım sporu yapan üniversite öğrencilerinin kaçınan yaklaşım alt boyutunda olduğu görülmüştür ($p=0,098>0,05$). Yaş değişkeninin problem çözme becerisi üzerine etkilerini inceleyen diğer araştırmacılar; Ulupınar, 1997; Kanbay ve Bozok, 2004 yaptıkları araştırmalarda yaş büyüdükçe bireylerin problem çözme becerilerinin de arttığını saptamıştır. Çam, 1997; Yurttaş, 2001; Tanrikulu, 2002; Güçlü, 2003; Arın, 2006; İnce ve Şen, 2006; Tekin ve Taşgın, 2006 tarafından farklı gruplarla yapılan çalışmalarda ise yaşı problem çözme becerisi üzerinde bir etkisinin olmadığı görülmüştür. Tüm bu bulgular genel olarak araştırmamızla paralellik göstermektedir.

Çalışmamızda belirtmiş olduğumuz H7 hipotezimize göre; Zeytun, 2010 yaptığı çalışmada gelir düzeyleri açısından problem çözme becerilerini karşılaştırmış ve istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma olmadığını görmüştür. Yaptığımız çalışmada bireysel ve takım sporu yapan üniversite öğrencilerinin gelir düzeylerine göre problem çözme becerilerini değerlendirdiğimizde aynı şekilde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma olmadığı tespit edilmiştir.

H8 hipotezimize göre; yaptığımız çalışmada her sınıf, bireysel ve takım sporu yapmalarına göre kendi içerisinde değerlendirilmiştir. Bu değerlendirme sonucunda 2. sınıfların problem çözme becerisi alt boyutlarından olan değerlendirici yaklaşım alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı sonuç çıkmıştır. Bunun sebebi takım sporu yapan üniversite öğrencilerinin bireysel spor yapan üniversite öğrencilerinden daha yüksek değerlere sahip olmasıdır. Daha önce yapılan çalışmalarda; Ferah, 2000; Düzakın, 2004; Öztürk ve ark., 2005; Tekin ve ark., 2007, öğrencileri bireysel ve takım sporu yapmalarına göre ayırt etmeksizin sadece sınıflarına göre farklılık incelemesi yapmıştır ve anlamlı bir sonuç bulamamıştır. Çalışmamızda da bu araştırmada olduğu gibi bireysel ve takım sporu yapmalarına göre ayırt etmeksizin baktığımızda paralel bulgular elde edilmiştir.

Çalışmamızın H9 ve son hipotezine göre; Uğur, 2018 yapmış olduğu araştırmada havacılık bölümünde öğrenim gören lisans öğrencilerinin iletişim becerileri ve

problem çözme becerileri arasındaki korelasyona bakmıştır. Yapmış olduğu çalışmada değerler arasında orta düzeyli doğru orantılı anlamlı bir ilişki bulunurken; bizim gerçekleştirmiş olduğumuz çalışmada lisans düzeyinde spor bilimleri öğrenilerinin iletişim becerileri ile problem çözme becerileri arasında yüksek düzeyli doğru orantılı bir ilişki bulunmuştur. Yılmaz, 2011’de benzer bir çalışma yapmış ve paralel sonuçlar elde etmiştir. Alt boyutların kendi içerisinde korelasyon analizine baktığımızda ise bulunan sonuçlar yine Uğur, 2018’in sonuçları ile paralellik göstermektedir.

Sonuç olarak bu araştırma, spor bilimleri alanında öğrenim gören öğrencilerin yaptıkları bireysel ve takım sporuna göre iletişim becerileri ile problem çözme becerilerini belirlemek, kişisel özelliklerinin iletişim becerileri ile problem çözme becerileri üzerindeki etkisini araştırmak ve bu iki becerileri arasındaki ilişkiyi ortaya koymak amacıyla yapılmıştır.

Betimsel bir nitelikte olan bu çalışmanın örneklemini 2018-2019 eğitim-öğretim yılında İstanbul ilinde bulunan ikisi vakıf, ikisi devlet olmak üzere dört üniversiteden katılan 142 kadın, 261 erkek ve bunların 106 tanesi birinci sınıf, 131 tanesi ikinci sınıf, 48 tanesi 3. Sınıf, 118 tanesi dördüncü sınıf olmak üzere toplamda 403 öğrenci oluşturmaktadır.

Araştırmada veri toplama aracı olarak öğrencilerin kişisel özelliklerini belirlemek için araştırmacı tarafından geliştirilen “Kişisel Bilgi Formu”, iletişim becerilerini belirlemek için ilk olarak Balcı (1996) tarafından geliştirilen ve son hali Ersanlı ve Balcı (1998) tarafından verilen “İletişim Becerileri Envanteri” ve son olarak problem çözme becerilerini belirlemek için Heppner ve Petersen (1982) tarafından geliştirilen ve Türkçe’ye uyarlaması Şahin ve Heppner (1993) tarafından yapılan “Problem Çözme Envanteri” kullanılmıştır.

Verilerin normal dağılım gösterip göstermediklerini belirlemek için Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro-Wilk testleri yapılmıştır. Normallik testinden sonra $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde normal dağılımlara eş değer olarak da Mann-Whitney U testi yapılmıştır. Üç ve üzeri gruplarda normal dağılım göstermeyen (non-parametrik) veriler için Kruskal-Wallis testi yapılmıştır. Değişkenler arasındaki ilişkinin (korelasyon) belirlenebilmesi için ise parametrik olmayan dağılımlar için olan Spearman sıra farkları korelasyon katsayısı (Spearman’s Rho) testi uygulanmıştır. Korelasyon analizinde kesin sınırlamalar olmamakla birlikte, r yani korelasyon

katsayısı 0,50'nin altında korelasyon zayıf; 0,50 ile 0,70 arasında korelasyon orta; 0,70 üzeri korelasyonun da kuvvetli ilişki anlamına geldiği kabul edilmiştir.

Araştırmanın sonucunda elde edilen bulgular şu şekildedir;

- Cinsiyete göre iletişim becerileri alt boyutları bireysel ve takım sporu yapan üniversite öğrencileri değerlendirildiğinde istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir. En yakın ilişki kadınlarda zihinsel alt boyutunda görülmüştür.
- Yaşlara göre iletişim becerileri alt boyutları değerlendirildiğinde, öğrenciler yaşlarına göre dört gruba ayrılmış ve anlamlı bir farklılaşma olmadığı bulunmuştur. Çıkan sonuçlara göre en yakın sonuç 24 yaş ve üstü bireylerde zihinsel iletişim alt boyutunda görülmüştür.
- Bireysel sporcular ile takım sporcuları ayrı ayrı planlayarak yaş grupları açısından gerçekleştirilen Kruskal-Wallis testi sonuçlarında da bir önceki değerlendirmede olduğu gibi anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Anlamlılığa en yakın sonuç takım sporu yapan bireylerin zihinsel iletişim alt boyutunda görülmüştür.
- Gelir düzeyleri açısından bireysel ve takım sporcularının iletişim becerileri alt boyutları ilişkisine bakıldığında katılımcıların gelir durumlarına göre bir farklılaşma göstermediği görülmüştür. Öğrencilerin hangi gelir durumuna sahip olursa olsun ortalama bir iletişim becerisine sahip olduğu bulunmuştur. Anlama en yakın ilişki ise 1001-2000 gelir düzeyine sahip olan bireylerin zihinsel iletişim alt boyutunda görülmüştür.
- Öğrencilerin sınıflarına göre iletişim becerileri alt boyutlarına baktığımızda bireysel ve takım sporu yapmalarını göz önüne alarak yapılan incelemede anlamlı sonuçlar bulunabilmiştir. 3. sınıfta bulunan bireysel spor yapan üniversite öğrencilerinin duygusal alt boyut değerleri takım sporu yapan üniversite öğrencilerine göre daha yüksek çıkmıştır. Benzer şekilde aynı sınıfın davranışsal iletişim alt boyutunda da değerlerde yükseklik tespit edilmiştir
- Cinsiyete göre problem çözme becerisi alt boyutlarının bireysel ve takım sporu yapan üniversite öğrencileri ayrımına bakıldığında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. İstatistiksel olarak anlama en yakın sonuç

kadınlar açısından kendine güvenli yaklaşım ile planlı yaklaşım alt boyutlarında görülmüştür.

- Problem çözme becerisi alt boyutlarında, bireysel ve takım sporu yapan üniversite öğrencilerinin yaş gruplarına göre ayrımına bakıldığında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. İstatistiksel olarak anlama en yakın sonuç takım sporu yapan üniversite öğrencileri açısından kaçınan yaklaşım alt boyutunda görülmüştür.
- Bireysel ve takım sporu yapan üniversite öğrencilerinin gelir düzeylerine göre problem çözme alt boyutları ayrımına bakılmış ve anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. İstatistiksel olarak anlama en yakın sonuç takım sporu yapan üniversite öğrencileri açısından kaçınan yaklaşım alt boyutunda görülmüştür.
- Sporcuların üniversitelerde eğitim gördükleri sınıflara göre bireysel ve takım ayrımı ile yapılan problem çözme becerisi alt boyutlarında yapılan incelemede anlamlı sonuçlar bulunabilmiştir. 2. sınıfta bulunan takım sporu yapan üniversite öğrencilerinin değerlendirici yaklaşım alt boyut değerleri bireysel spor yapan üniversite öğrencilerine göre daha yüksek çıkmıştır.
- İletişim becerisi ile problem çözme becerisi önce bireysel ve takım sporu yapan üniversite öğrencilerine göre ayrı ayrı değerlendirilirken ardından ayrım yapılmaksızın korelasyon analizi ile ilişki testi gerçekleştirilmiştir. Çıkan sonuçlara göre bireysel sporcularda problem çözme ile iletişim becerisi arasında %14.7'lik ters orantılı ilişki bulunurken bu ilişki takım sporcularında anlamlı olarak ortaya çıkmamıştır. Takım ve bireysel sporcu ayrımı yapılmadan gerçekleştirilen korelasyon analizinde ise problem çözme becerisi ile iletişim becerisi arasında %13.8'lik ters orantılı yüksek anlamlı ilişki çıkmıştır. Bu değer 0,05'ten küçük olduğu için istatistiksel olarak anlamlı sonuç ifade etmektedir.

Öneriler;

- Sporcuların eğitim gördükleri kurumlardan başlayarak yer aldıkları bütün örgütlerde hizmet içi eğitim programlarını oluşturma ve bu programlar

dâhilinde özellikle duygular, duyguların yönetilmesi, iletişim becerileri konularına yer vermek önerilmektedir.

- Problem çözme becerilerinin arttırılmasına dair ek çalışmaların da programa dahil olması faydalı görünmektedir. Bu üç ana değişkenin bir aradalığı ve birbirini etkiliyor olduğu kanıtlandığından birine yönelik eğitimin diğerine de fayda sağlayacağı kabul edilebilir.
- Sporcuların artan iletişim becerilerinin sosyal ilişkileri onarıcı ve fayda sağlayıcı etkisi üzerinde durulmalıdır. Özellikle takım çalışmalarında yer alan sporcular için bunun bir fırsat olarak değerlendirilmesi gereklilik göstermektedir. Ülkemizde bu konuya yeterince önem verilmiyor olması dikkat çekicidir.
- Sporcuların iletişimlerinin geliştirilmesi, sosyal ilişkilerinin güçlenmesi sadece diğer insanlarla olan nitelikleri açısından değil aynı zamanda koçları ya da antrenörleri ile olan ilişkileri açısından da değerlendirilmelidir.
- Sporcuların, problem çözme ve iletişim becerilerine yönelik yeterliliklerini belirlemek adına açıklayıcı çalışmalara öncelikli olarak yer verilmektedir daha sonra bu düzeyleri etkileyen farklı değişkenlere odaklanılması önerilmektedir. Hep saptayıcı hem çözümleyici olma açısından düzeylerin ortalamalarını belirleyen çalışmalara da öncelik verilmesi gerekmektedir.
- Bundan sonraki çalışmalarda, iletişim becerisi ve problem çözme yetilerini etkileyen olası değişkenlerin kontrol edilmesi ve çalışmaların bu şekilde yapılandırılması geçerlik ve güvenirlik açısından kıymetli görülmektedir.
- Konuya yönelik sporcularla yapılmış çalışmaların azlığı dolayısıyla bu değişkenleri içeren çalışmaların arttırılması önerilmektedir. Bunun yanı sıra, benzer çalışmaların; problem çözme ve iletişim becerilerinin hem meslekiçi hem özel yaşamdaki faydalarına yönelik olması önemlidir. Böylelikle motivasyonun artacağı kabul edilebilir.

Sonuç olarak; sporcuların iletişim becerisi düzeylerinin belirlenmesi ve onlara etki eden faktörler ile problem çözme becerilerindeki niteliklerin saptanması sporcuların daha verimli çalışmaları için hem meslek dahilinde hem özel yaşamda fayda

sağlayacaktır. Stres düzeylerinin azalması, zihinsel açıdan iyi olma düzeylerinin arttırılması baz alınarak ilgili çalışmaları maksimize etmek karşılaştırılabilir veri elde edilmesi adına önemlidir. Katılımcıların sporcu olduğu ilgili çalışmaların arttırılması üzerinde durulmalıdır.

6. KAYNAKLAR

Adair J. Develop Your Leadership Skills. London and Philadelphia: Kogan Page; 2007, p:56-59.

Akandere M, Arslan F, Boyalı E, Kaya E. Üniversitede Öğrenim Gören Spor Yapan ve Spor Yapmayan Gençlerin Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesi. 4. Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Sempozyumu, As Kültür Merkezi, 10-11 Haziran 2005, Bursa.

Akaydın FŞ. Üniversite Öğrencilerinin Problem Alanları, Problemlilik Düzeyleri, Problem Çözme Becerileri ve Yardım Arama Davranışları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2002, Trabzon (Danışman: Doç. Dr. Y Özbay).

Akbulut AK. Amatör ve Profesyonel Erkek Futbolcuların Karar Verme, Problem Çözme ve İletişim Becerilerinin Bazı Değişkenler Bakımından İncelenmesi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2012, Ankara (Danışman: Prof. Dr. E. Kuru).

Aksan N. Üniversite Öğrencilerinin Epistemolojik İnançları ve Problem Çözme Becerileri Arasındaki İlişki. Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2006, Çanakkale (Danışman: Dr. Öğr. Üyesi MA Sözer).

Aldemir GY, Biçer T, Kale EK. Futbolcularda İmgeleme Çalışmalarının Problem Çözme Üzerine Etkisi. Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi 2014;5 (2):37-45.

Brems C, Johnson ME. Problem Solving Appraisal and Coping Style: The Influence of Sex-Role Orientation and Gender. The Journal of Psychology 1988;123 (2):187-194.

Arın A. Lise Yöneticilerinin Öğretim Liderliği Davranışları ile Kullandıkları Karar Verme Stratejileri ve Problem Çözme Becerileri Arasındaki İlişki Düzeyi. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2006, Eskişehir (Danışman: Doç. Dr. B Acat).

Arnold JD. The Complete Problem Solver. Canada: John Wiley & Sons Inc.; 1992, s:31.

Bandura A. Self Efficacy: Toward a Unifying Theory of Behavioral Change. Psychological Review 1977;84 (2):191-215.

Bar-on R. The Impact of Emotional Intelligence on Health and Wellbeing. To be Published in Emotional Intelligence. Rijeka, Croatia: In Tech; 2011, p:19.

Basmacı SK. Üniversite Öğrencilerinin Problem Becerilerini Algılamalarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 1998, Malatya (Danışman: Dr. Öğr. Üyesi M Güven).

Biçer T. Şampiyonluğun Psikolojisi İstanbul: Beyaz Yayınları; 2006, s:45.

Biçer T. Sporda Duygu ve Aklın Yönetimi İstanbul: Beyaz Yayınları; 2007, s:62.

Biçer T. NLP Kişisel Liderlik İstanbul: Beyaz Yayınları; 2014, s:37.

Binbaşıoğlu C. Eğitim Psikolojisi. Ankara: Anı Yayıncılık; 1987, s:41.

Bingham A. Çocuklarda Problem Çözme Yeteneklerinin Geliştirilmesi. İngilizceden Çeviren: A. Ferhan Oğuzkan, İstanbul: Milli Eğitim Basımevi; 1998, s:70-72.

Brems C, Johnson ME. Problem Solving Appraisal and Coping Style: The Influence of Sex-Role Orientation and Gender. The Journal of Psychology 1988;123 (2):187-194.

Çağlayan HS. Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Öğrenme Biçimleri ile Problem Çözme Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, 2007, Ankara (Danışman: Dr. Öğr. Üyesi M Sezen).

Çam S. Öğretmenlik Formasyon Eğitimi Programının Öğretmen Adaylarının Problem Çözme Becerisi Algılarına Etkisi. Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi 1997;15 (2):56-61.

Çavuşoğlu SB, Günay G. İstanbul Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu (Besyo) Öğrencilerinin İletişim Becerileri Algı Düzeylerinin Farklı Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi. Organizasyon ve Spor Bilimleri Dergisi 2014;6 (1):107-121.

Ceyhan AA. An Investigation of Adjustment Levels of Turkish University Students with Respect to Perceived Communication Skill Levels. Social Behaviour and Personality 2006; 34 (4):367-379.

Çilingir A. Fen Lisesi ile Genel Lise Öğrencilerinin Sosyal Becerileri ve Problem Çözme Becerilerinin Karşılaştırılması. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2006, Erzurum (Danışman: Dr. Öğr. Üyesi F Köksal).

Cüceloğlu D. İnsan ve Davranış. İstanbul: Remzi Kitapevi; 2004, s:25.

D’Zurilla TJ, Olivares AM, Kant GL. Age and Gender Difference in Social Problem-Solving Ability. Personality and Individual Differences 1998;25:241-252.

Demiray U. Etkili İletişim. Ankara: Pegem Yayınevi; 2008, s:30-32.

Düzakın S. Lise Öğrencilerinin Problem Çözme Becerilerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2004, Ankara (Danışman: Dr. Öğr. Üyesi G Topses).

Erdoğan İ. İletişimi Anlamak. Ankara: Erk Yayınları, 2005, s:199.

Ersanlı K, Balcı S. İletişim Becerileri Envanterinin Geliştirilmesi: Geçerlilik ve Güvenirlilik Çalışması. Türk Psikoloji Danışma ve Rehberlik Dergisi 1998;10 (2):7-12.

Ferah D. Kara Harp Okulu Öğrencilerinin Problem Çözme Beceri Algılarının Ve Problem Çözme Yaklaşım Biçimlerinin Cinsiyet, Sınıf, Akademik Başarı Ve Liderlik Yapma Açısından İncelenmesi. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2000, Ankara (Danışman: Prof. Dr. O Ersever).

Fidan N. Okulda Öğrenme ve Öğretme. Ankara: Kadioğlu Matbaası; 1996, s:53.

Germi H, Sunay H. Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünde Görev Yapan Spor Yöneticilerinin Problem Çözme Becerilerinin Değerlendirilmesi, 9. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi, Muğla Üniversitesi, Atatürk Kültür Merkezi, 3-5 Kasım 2006, Muğla.

Goleman D. Working with Emotional Intelligence. New York: Bantam books; 1998, p:34.

Gordon T. Etkili Anne-Baba Eğitimi. Çevirmen: Nazlı Özkan, Dilek Tekin, İstanbul: Profil Yayıncılık, 2011, s:126-129.

Güçlü N. Lise Müdürlerinin Problem Çözme Becerileri, Milli Eğitim 80. Yıl Özel Sayısı 2003;160:272-300.

Güler A. İlköğretim Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Duygusal Zeka Düzeyleri ile Problem Çözme Becerileri Arasındaki İlişki İncelemesi. Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2006, İstanbul (Danışman: Prof. Dr. H Baykal).

Gültekin A. Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Öğrencilerinin Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesi. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2006, Erzurum (Danışman: Dr. Öğr. Üyesi F Köksal).

Gürgen H. Örgütlerde İletişim Kalitesi. İstanbul: Der Yayınları, 1997, s:9-15.

Gürüz D, Yaylacı GÖ, İletişimci Gözüyle İnsan Kaynakları Yönetimi, İstanbul: Media Cat Kitapları; 2004, s:58.

Heppner PP, Hibbel J, Neal GW, Weinstein CL, Rabinowitz FE. Personal Problem Solving: A Descriptive Study of Individual Differences. Journal of Counseling Psychology 1982;29 (6): 580-590.

Heppner PP, Petersen CH. The Development and Implications of a Personal Problem-Solving Inventory. Journal of Counseling Psychology 1982;29 (1):66-75.

Heppner PP, Reeder BL, Larson LM. Cognitive Variables Associated with Personal Problem-Solving Appraisals Implications for Counseling. *Journal of Counseling Psychology* 1983;30: 537-545.

Hergüner G, Yaman ÖGM. Sporun Üniversite Öğrencilerinin İletişim Beceri Düzeylerine Etkisi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* 1997;3 (3):95-101.

İnce G, Şen C. Adana İlinde Deplasmanlı Ligde Basketbol Oynayan Sporcuların Problem Çözme Becerilerinin Belirlenmesi. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi* 2006;4 (1):5-10.

Izgar H, Gürsel M, Kesici Ş, Nergiş A. Önder Davranışların Problem Çözme Becerisine Etkisi. XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı, İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi, 6-9 Temmuz 2004, Malatya.

Kahley H. Problem Solving: Current Issues. Philadelphia: Open University Press; 1993, p:57.

Kalaycı N. Sosyal Bilgilerde Problem Çözme ve Uygulamalar. Ankara: Gazi Kitabevi; 2001, s:85-88.

Kanbay A, Bozok D. Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'nde Çalışan Hemşirelerin Problem Çözme Becerilerinin Değerlendirilmesi. III. Ulusal Hemşirelik Öğrencileri Kongresi, 29-30 Nisan 2004, Edirne.

Kartal M. Gençlik Kampı Program Sorumlularının İletişim ve Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesi. İnönü Üniversitesi ve Ankara Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Ortak Yüksek Lisans Programı, Yüksek Lisans Tezi, 2016, Malatya (Danışman: Yrd. Doç. Dr. C. Temel, Ortak Tez Danışmanı: Doç. Dr. C Akalan).

Katkat D. Öğretmen Adaylarının Problem Çözme Becerilerinin Çeşitli Değişkenler Bakımından Karşılaştırılması. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 2001, Erzurum (Danışman: Doç. Dr. S Akbaba).

Katkat D. Öğretmen Adaylarının Problem Çözme Becerilerinin Cinsiyetler ve Alanlar Bakımından Karşılaştırılması. Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi 2003;8 (3):11-18.

Katkat D. Türkiye Profesyonel Futbol Ligindeki Antrenörlerin Liderlik Yönelim Analizi ve Problem Çözme Becerileri. Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, 2005, Ankara (Danışman: Prof. Dr. G Ekenci).

Korkmaz H. Fen Eğitiminde Proje Tabanlı Öğrenmenin Yaratıcı Düşünme, Problem Çözme ve Akademik Risk Alma Düzeylerine Etkisi. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora tezi, 2002, Ankara (Danışman: Doç. Dr. F. Kaptan).

Korkut F. Lise Öğrencilerinin Bazı Değişkenler Açısından Problem Çözme Becerilerini Değerlendirmeleri. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi 2002;23 (3):177-184.

Küçük V, Koç H. Psiko-Sosyal Gelişim Süreci İçerisinde İnsan ve Spor İlişkisi. Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi. 2004;10 (2): 131-141.

Nezu AM, D' Zurilla TJ. Solving Life's Problems: A5 Step Guide To Enhanced Well Being, New York. Springer Publishing Company; 2007, p:4.

Özdayı N. Elit Sporcularda İletişim Becerileri ile Duygusal Zekanın Yılmazlık Üzerindeki Etkisi ve Problem Çözme Becerisinin Aracılık Rolü. Kırıkkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, 2016, Kırıkkale (Danışman: Doç. Dr. O Yoncalık).

Özen G, Çelebi M. Dağcılık Eğitimi Alan Kişilerin Farklı Değişkenler Açısından Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesi. 9. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi, Muğla Üniversitesi Atatürk Kültür Merkezi, 3-5 Kasım 2006, Muğla.

Özkan NP. Sosyal Ağ Kullanıcılarının E-Sosyalleşme Sürecindeki Kimlik Yapılandırma Süreçleri 2013;5:386-395.

Öztürk F, İnce G, Zulkadiroğlu Z. Çukurova Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencileri Problem Çözme Becerisi Algıları. Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi 2000;2 (1):115-124.

Öztürk F, Koparan Ş, Özkaya G, Topsaç M. Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü Öğrencilerinin Problem Çözme Becerilerinin Araştırılması. 4. Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Sempozyumu, As Kültür Merkezi, 10-11 Haziran 2005, Bursa.

Pehlivan KB. Öğretmen Adaylarının İletişim Becerisi Algıları Üzerine Bir Çalışma. İlköğretim-Online Dergisi 2005;4 (2):17-23.

Pehlivan Z, Konukman F. Beden Eğitimi Öğretmenleri ile Diğer Branş Öğretmenlerinin Problem Çözme Becerisi Açısından Karşılaştırılması. Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi 2004;2 (2):55-60.

Rouquette M. Yaratıcılık. İstanbul: İletişim Yayınları; 1994, s:19.

Sabuncuoğlu, Z. ve Gümüş, M. Örgütlerde İletişim, İstanbul: Arıkan Basım Yayım Dağıtım; 2008, s:6.

Şahin F, Özbay Y. Üniversite Öğrencilerinin Problem Alanları, Problemlilik Düzeyleri, Problem Çözme Becerileri ve Yardım Arama Davranışları Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi. VII. Ulusal Psikolojik Danışma ve Rehberlik Kongresi, İnönü Üniversitesi, 9-11 Temmuz 2003, Malatya.

Şahin N. Elit düzeyde takım sporu ve bireysel spor yapan iki grubun iletişim becerilerinin karşılaştırılması. Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, (2012);10 (1):13-16.

Saygılı H. Problem Çözme Becerisi ile Sosyal ve Kişisel Uyum Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 2000, Erzurum (Danışman: Dr. Öğr. Üyesi F Köksal).

Seligman ME, Abramson LY, Teasdale JD. Learned Helplessness in Humans: Critique and Reformulation. Journal of Abnormal Psychology (1978);87 (1):49–74.

Serin NB, Derin R. İlköğretim 8. Sınıf Öğrencilerinin Problem Çözme Becerileri ve Denetim Odağı Düzeyleri ile Akademik Başarıları Arasındaki İlişki (İzmir İl Örnekleme). 15. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, Muğla Üniversitesi Eğitim Fakültesi, 13-15 Eylül 2006, Muğla.

Sonmaz S. Problem Çözme Becerisi ile Yaratıcılık ve Zeka Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 2002, İstanbul. (Danışman: Doç. Dr. E Aslan).

Sungur N. Yaratıcı Düşünce. İstanbul: Evrim Yayınları; 1997, s:12-13.

Tanrikulu T. Yetiştirme Yurtlarında ve Aile Ortamında Yaşayan Ergenlerin Bilişsel Yapıları (Olumsuz Otomatik Düşünceler) ve Problem Çözme Becerileri Açısından İncelenmesi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek lisans Tezi, 2002, İstanbul (Danışman:Prof. Dr. B Aydın).

Taylan S. Heppner'in Problem Çözme Envanterinin Uyarlama, Güvenirlik ve Geçerlik Çalışmaları. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 1990, Ankara (Danışman: Doç. Dr. F Akkoyun).

Tekin M, Taşgın Ö, Kıvrak AO. Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda Okuyan Öğrencilerin Problem Çözme Becerilerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. Ülkümüz Dergisi 2007;4 (7):57-66.

Tekin M, Taşgın Ö. Sınıf Öğretmenlerinin Problem Çözme Becerilerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. 15. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, Muğla Üniversitesi Eğitim Fakültesi, 13-15 Eylül 2006, Muğla.

Tümkiye S, İflazoğlu A. Çukurova Üniversitesi Sınıf Öğretmenliği Öğrencilerinin Otomatik Düşünce ve Problem Çözme Düzeylerinin Bazı Sosyo-Demografik Değişkenlere Göre İncelenmesi. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi 2000;6 (6):143-158.

Turan MB. Elit Futbolculara Uygulanan Empatik Eğilim, Çatışma Çözme, Problem Çözme ve İletişim Becerileri Eğitim Programının Müsabaka Performansları Üzerine Etkisinin İncelenmesi. Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, 2018, Kayseri (Danışman:Prof. Dr. Y Polat).

Ugur M. Havacılık Bölümlerinde Lisans Düzeyinde Öğrenim Gören Üniversite Öğrencilerinin İletişim Becerileri ile Problem Çözme Becerileri Arasındaki İlişkinin

İncelenmesi. Türk Hava Kurumu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2018, Ankara (Danışman: Dr. Öğr. Üyesi AT Öztürk).

Ülger ÖE. Okul Yöneticilerinin Problem Çözme Becerilerinin Liderlik Davranışlarıyla İlişkisi. Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2003, İstanbul (Danışman: Doç. Dr. E Aslan).

Yetim, A.A. ve Cengiz, R. Sporda Etkili İletişim, Ankara: Spor Yayınevi ve Kitapevi; 2016, s:47-48.

Yılmaz N. Okul Öncesi Öğretmenlerinin İletişim Becerileri, Problem Çözme Becerileri ve Empatik Eğilim Düzeyleri. Muğla Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2011, Muğla (Danışman: Doç. Dr. A Erözkan).

Yurttaş A. Sağlık Yüksekokulu Öğrencilerinin Empatik Becerileri İle Problem Çözme Becerilerinin Karşılaştırılması. Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2001, Erzurum (Danışman: Dr. Öğr. Üyesi A Yetkin).

Zeytun S. Okul Öncesi Öğretmenliği Öğrencilerinin Yaratıcılık Ve Problem Çözme Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2010, İzmir (Danışman: Dr. Öğr. Üyesi M Mısırlı).

Zıllıoğlu M. İletişim Nedir. İstanbul: Cem Yayınevi, 2003, s:178–179.

7. EKLER

EK-1: Kişisel Bilgi Formu

ANKET

Değerli katılımcı,

Bu anket çalışması Prof. Dr. Turgay BİÇER danışmanlığında Hande AYANCI tarafından 'Bireysel ve Takım Sporunu Yapan Üniversite Öğrencilerinin İletişim Becerilerinin Problem Çözme Becerileri Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi' konulu araştırma amacıyla gerçekleştirilmektedir. Elde edilen veriler bilimsel amaç dışında kullanılmayacak ve başka bir kurum veya kişi ile paylaşılmayacaktır.

Anketimize değerli zamanınızı ayırdığınız için sonsuz teşekkürlerimizi sunarız.

Prof. Dr. Turgay BİÇER

Hande AYANCI

KİŞİSEL BİLGİ FORMU

1.Cinsiyetiniz Kadın () Erkek ()

2.Yaşınız

3.Okuduğunuz Üniversite.....

4.Okuduğunuz Sınıf? 1.Sınıf () 2.Sınıf () 3.Sınıf () 4.Sınıf ()

5.Çalışıyormusunuz? Evet () Hayır () (cevabınız evet ise 6.soruyu mutlaka cevaplayınız)

6. Çalışıyor iseniz aylık geliriniz ne kadar?

500-1000 ()

1001-1500 ()

1501-2000 ()

2001-2500 ()

2501-3000 ()

3001 ve üzeri ()

7. Yaptığınız spor dalı; Bireysel Spor () Belirtiniz:

Takım Sporunu () Belirtiniz:

8. Spor yaşınızı belirtiniz

EK-2: İletişim Becerileri Envanteri

İLETİŞİM BECERİLERİ ENVANTERİ

Aşağıda insan ilişkileriyle ilgili tutum ve davranış ifadeleri bulunmaktadır. Genel olarak insanlarla iletişim kurarken nasıl davrandığınızı, neler düşündüğünüzü ve neler hissettiğinizi anlatan aşağıdaki ifadelerin size uygunluk derecesini belirtmeniz istenmektedir. Doğru ya da yanlış cevap yoktur. Her ifadeyi ilişkin beş seçenekten yalnız birini işaretlemeniz ve cevapsız bırakmamanız gerekmektedir.

1- Hiçbir zaman 2- Nadiren 3-Bazen 4- Genellikle 5- Her zaman

1	İnsanları anlamaya çalışırım.	1	2	3	4	5
2	İletişimde bulunduğum insanlardan gelen öğüt ve önerileri içtenlikle dinlerim.	1	2	3	4	5
3	Düşüncelerimi başkalarına tam olarak iletmede zorluk çekmem.	1	2	3	4	5
4	Konuşurken, etkili bir göz iletişimi kurabilirim.	1	2	3	4	5
5	Genelde eleştirilmekten hoşlanmam.	1	2	3	4	5
6	Dikkatimi karşımdakinin ilgi alanı üzerinde toplayabilirim.	1	2	3	4	5
7	Kişilerin, anlatmak istediklerini dinlemek için yeterince zaman ayırırım.	1	2	3	4	5
8	Karşımdaki kişiye genellikle söz hakkı vermek istemem.	1	2	3	4	5
9	Karşımdaki kişiyi dinlerken hayal kurarım.	1	2	3	4	5
10	Başkaları konuşurken sabırlı olur, onların sözünü kesmem.	1	2	3	4	5
11	İnsanları dinlerken sıkıldığımı hissederim.	1	2	3	4	5
12	Eleştirilerimi karşımdaki kişiyi incitmeden iletirim.	1	2	3	4	5
13	Konuşurken ilk adımı atmaktan çekinmem.	1	2	3	4	5
14	Konuşurken açık, sade ve düzgün cümleler kurarım.	1	2	3	4	5
15	Karşımdaki kişiyle aynı görüşü paylaşmazsam bile fikirlerine saygı duyarım.	1	2	3	4	5
16	İletişimde bulunduğum kişinin yüzüne baktığım halde sözlerini dinlemediğim olur.	1	2	3	4	5
17	Karşımdaki kişinin konuşmaya ve dinlenmeye istekli olup olmadığını anlamaya çalışırım.	1	2	3	4	5

18	Yanlış tutum ve davranışlarımın kolaylıkla kabul ederim.	1	2	3	4	5
19	Dinlediğim kişiyi daha iyi anlamak için sorular yöneltirim.	1	2	3	4	5
20	Dinleyenim anlamaz görüldüğünde, iletmek istediklerimi tekrarlar, yeni kelimelerle ifade eder, özetlerim.	1	2	3	4	5
21	İnsanlarla görüşürken, bilerek onları rahatlatacak şeyler yaparım.	1	2	3	4	5
22	Dinlerken, karşımdaki kişinin sözünü kesmemeye özen gösteririm.	1	2	3	4	5
23	Küs olduğum birisiyle barışmak istediğimde ilk adımı atmaktan çekinmem.	1	2	3	4	5
24	Karşımdaki kişinin duygu ve düşünceleri bana ters düşse bile yargılamam.	1	2	3	4	5
25	Ses tonumu konunun özelliğine göre ayarlayabilirim.	1	2	3	4	5
26	Genellikle insanlara güvenirim.	1	2	3	4	5
27	İletişim kurduğum kişinin karşı cinsten olmasından rahatsızlık duymam.	1	2	3	4	5
28	Başkalarını dinlemek mecburiyetinde olmadığımı düşünürüm.	1	2	3	4	5
29	Özür dilemek bana zor gelir.	1	2	3	4	5
30	Tartışma sonunda, savunduğum düşüncelerin yanlış olduğunu kabul edebilirim.	1	2	3	4	5
31	Konuşurken sözümün kesilmesinden rahatsız olurum.	1	2	3	4	5
32	İnsanları kontrol etmeye ve istediğim kalıba sokmaya çalışırım.	1	2	3	4	5
33	İletişim kurduğum kişinin tutumundan daha çok sorununu anlamaya çalışırım.	1	2	3	4	5
34	Çevremdekiler, insanlara karşı ilgisiz kaldığım kanısındalar.	1	2	3	4	5
35	Çoğunlukla duygularımdan emin olamıyorum.	1	2	3	4	5
36	İletişim kurduğum kimse tarafından anlaşılmaktan mutluluk duyarım.	1	2	3	4	5
37	Başkaları ile ilişkilerimi bozacak çıkışlar yapabilirim.	1	2	3	4	5
38	Karşımdaki kişiye güvenmek beni mutlu eder.	1	2	3	4	5
39	Her insanı olumlu beklentilerle karşılarım.	1	2	3	4	5

40	İletişim kurduğum kimselerden bir şeyler verdiğimi hissedirim.	1	2	3	4	5
41	İnsanlara cevaplamada zorlanacakları ani sorular yöneltmem.	1	2	3	4	5
42	Beni rahatsız eden duygularımı iletmekte sıkıntı çekmem.	1	2	3	4	5
43	Öneride bulunduğum kişinin öneriye açık olup olmadığına dikkat ederim.	1	2	3	4	5
44	İletişim kurduğum insanlar tarafından anlaşıldığımı hissedirim.	1	2	3	4	5
45	Kendimi karşımdaki kişinin yerine koyarak,duygu ve düşüncelerini anlamaya çalışırım.	1	2	3	4	5

EK-3: Problem Çözme Becerisi Envanteri

PROBLEM ÇÖZME BECERİSİ ENVANTERİ

Her bir maddeyi okuyunuz ve size en yakın cevabı derecesine göre işaretleyiniz.

1- Tamamen katılıyorum 2- Kısmen katılıyorum 3- Çok az katılıyorum 4- Çok az katılmıyorum 5- Kısmen katılmıyorum 6- Tamamen katılmıyorum

1	Bir sorunun çözümünde başarısızlığa uğradığımda neden böyle sonuçlandığını düşünmem.	1	2	3	4	5	6
2	Karmaşık bir problem ile karşılaştığım zaman sorunun ne olduğunu belirlememe yardımcı olacak bilgiler toplamak için bir strateji geliştirmeye vakit ayırmam	1	2	3	4	5	6
3	Bir sorunu çözmeye ilk çabalarım başarılı olmazsa sorununla başa çıkabilme yeteneğimden kuşkulandırmaya başlarım.	1	2	3	4	5	6
4	Bir sorunu çözdükten sonra neyin doğru neyin yanlış gittiğini düşünmem.	1	2	3	4	5	6
5	Genellikle sorunlarımı çözebilmek için yaratıcı ve etkili seçenekler bulabilirim.	1	2	3	4	5	6
6	Bir sorunu çözmek için belli bir yol izledikten sonra beklediğim sonuçla ortaya çıkan sonucu karşılaştırırım.	1	2	3	4	5	6
7	Bir sorunun olduğunda sorunu çözmek için çeşitli seçenekleri artık aklıma başka bir yol gelinceye kadar düşünürüm.	1	2	3	4	5	6
8	Bir sorun ile karşılaştığımda problem durumu ile ilgili olarak neler olup bittiğini anlamak için sürekli olarak duygularımın ne olduğunu anlamaya çalışırım.	1	2	3	4	5	6
9	Bir sorun aklıma karıştırdığında belirsiz düşünce ve duygularım üzerinde düşünerek bunları somut bir şekilde açıklığa kavuşturmaya çalışırım.	1	2	3	4	5	6
10	Başlangıçta çözümü mümkün gibi görünmese bile pek çok sorunu çözebilme yeteneğim vardır.	1	2	3	4	5	6
11	Karşılaştığım sorunların çoğunun çözümü; bana çok zor gelir.	1	2	3	4	5	6
12	Bir problemi çözerken kararlar alırım ve sonunda bunlardan mutlu olurum.	1	2	3	4	5	6
13	Bir sorunla karşılaştığım da sorunu çözmek için aklıma ilk gelen şeyi yapma eğilimindeyimdir.	1	2	3	4	5	6
14	Küçük ya da büyük olsun sorunlarımı çözmek için zaman ayırmam her şeyi oluruna bırakırım.	1	2	3	4	5	6
15	Bir soruna çözüm yolları düşünürken tek tek her seçeneğin başarılı olma şansını göz önüne alarak değerlendirme yapmam.	1	2	3	4	5	6

16	Bir sorunla karşılaştığım zaman bir sonraki adımın ne olacağına karar vermeden önce üzerinde düşünürüm.	1	2	3	4	5	6
17	Bir problemi çözerken genellikle ilk aklıma gelen fikri uygulayım.	1	2	3	4	5	6
18	Bir karar verirken seçenekleri karşılaştırırım ve her birinin diğerine göre sonuçlarını tartarım.	1	2	3	4	5	6
19	Bir sorunu çözmek için plan yaptığımda bu planın işe yarayacağından oldukça emin olurum.	1	2	3	4	5	6
20	Belli bir davranışın sonucunu tahmin etmeye çalışırım.	1	2	3	4	5	6
21	Küçük ya da büyük olsun bir sorunu çözerken aklıma fazla seçenek gelmez.	1	2	3	4	5	6
22	Bir sorunu çözmeye çalışırken sıklıkla başvurduğum bir yol geçmişteki benzer problemleri düşünmektir.	1	2	3	4	5	6
23	Yeterli çaba gösterdiğimde ve zamanım olduğunda karşılaştığım bütün sorunları çözebileceğime inanırım.	1	2	3	4	5	6
24	Değişik bir durumla karşılaşırsam da ortaya çıkabilecek problemleri halledeceğimden eminim.	1	2	3	4	5	6
25	Bir problemi çözmek için uğraşırken bazen körü körüne dolandığımı, asıl konuya bir türlü ulaşamadığımı hissederim.	1	2	3	4	5	6
26	Bir sorunla karşılaştığımda, ani kararlar veririm ve sonra yaptığımdan pişman olurum.	1	2	3	4	5	6
27	Yeni ve zor sorunları çözme yeteneğime güvenirim.	1	2	3	4	5	6
28	Seçenekleri karşılaştırmak ve karar vermek için sistematik bir yöntem kullanırım.	1	2	3	4	5	6
29	Bir problemi halletme yollarını düşünürken işe yarayacak bir çözümü bulmak için değişik seçeneklerdeki fikirleri nadiren birleştiririm.	1	2	3	4	5	6
30	Bir sorunla karşılaştığım zaman, çevremdeki dış etmenlerin bu soruna ne gibi katkıları olduğuna nadiren düşünürüm.	1	2	3	4	5	6
31	Bir sorunla karşılaştığım zaman genellikle ilk yaptığım şey ilgili bilgileri toplamak ve durumu gözden geçirmektir.	1	2	3	4	5	6
32	Bazen duygusal bakımdan öyle yüklü olurum ki, belli bir sorunu çözmeme yarayacak seçenekleri göremem.	1	2	3	4	5	6
33	Bir karar verdikten sonra, beklediğim sonuçla gerçekleşen sonuç genellikle aynıdır.	1	2	3	4	5	6
34	Bir sorunla karşılaştığımda bunu çözebileceğimden pek emin olamam.	1	2	3	4	5	6
35	Bir sorun olduğunu fark ettiğimde, yaptığım ilk şeylerden birisi, sorunun ne olduğunu tam olarak anlamaya çalışmaktır.	1	2	3	4	5	6

EK-4: Etik Kurul Kararı

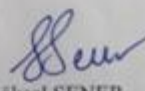

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
Sağlık Bilimleri Enstitüsü
Etik Kurulu

PROJENİN ADI : Bireysel ve Takım Spor Yapan Üniversite Öğrencilerinin İletişim Becerilerinin Problem Çözme Becerileri Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi
PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ: Prof.Dr.Turgay BİÇER
PROJEDEKİ ARAŞTIRICILAR : Hande AYANCI
ONAY TARİHİ VE ONAY SAYISI: 04.06.2018-159

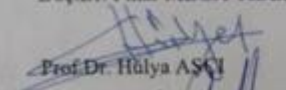
Sayın; Prof.Dr.Turgay BİÇER

159 protokol nolu "Bireysel ve Takım Spor Yapan Üniversite Öğrencilerinin İletişim Becerilerinin Problem Çözme Becerileri Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi" isimli projeniz Enstitümüz Etik Kurulu tarafından incelenmiş ve etik yönden uygunluğuna karar verilmiştir.

Prof. Dr. Göksel ŞENER
Komisyon Başkanı

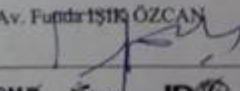
Doç.Dr. Pınar MEGA TİBER

Prof.Dr. Hülya ASÇI

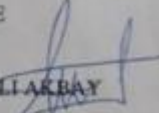

Prof.Dr. Nefise BAKOECİK

Doç.Dr.Gürkan SERT

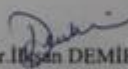
Doç.Dr. M. Ümit UĞURLU

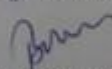

Av. Funda İŞİK ÖZCAN

Prof. Dr. Dilşad SAVE

Prof.Dr. Tuğba TUNALIARBAY

Prof.Dr. Hakkı ARIKAN

Doç.Dr. İlhan DEMİRBÜKEN

Doç.Dr. Betül OKUYAN

Marmara Üniversitesi Gülsuyu
Kampusu Sağlık Bilimleri
Enstitüsü 34088 Kadıköy /
İSTANBUL

0 (216) 414 44 23/12 (Faks)
0 (216) 414 44 23

saglik.sagimci@marmara.edu.tr
<http://saglik.marmara.edu.tr>

Ayrıntılı bilgi için
Bünyemaz
TUTKUMENMOĞLU

EK-5: Anket İzin Yazıları

İÜC Tarih ve Sayı: 23/01/2019-7234

 **T.C.
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ-CERRAHPAŞA
REKTÖRLÜĞÜ**
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı :97248701-302.15.06-
Konu :Tez Çalışma İzni-Hande
AYANCI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)
Marmara Üniversitesi Rektörlük Binası Göztepe Kampüsü 34722 Kadıköy-İSTANBUL

İlgi :25.12.2018 tarihli E.1800359266 sayılı yazınız.

Üniversitemiz Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Spor Yönetim Bilimleri Tezli Yüksek Lisans Programı, 31225356962 T.C. kimlik numaralı öğrencisi Hande AYANCI'nın, "Bireysel ve Takım Sporları Yapan Üniversite Öğrencilerinin İletişim Becerilerinin Problem Çözme Becerileri Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi" konulu tezinin anket çalışması, Üniversitemiz Spor Bilimleri Fakültesi öğrencileri ile yapmasının uygun görüldüğü hakkında; adı geçen Fakülte Dekanlığından alınan 21.01.2019 tarihli, 11414 sayılı yazı ve eki ilişikte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

e-İmzalı
Prof. Dr. Mehmet BİLGIN
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

EK :
Yazı (4 sayfa)

T.C. MARMARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ	
Tarih	24-01-2019
Sayı	19.00022561
Ekim	302.08-01

*Öğrenci Daire Başkanlığı
24.01.2019
M.B.*

[Doğrulama İşlemi: http://bilgi.kutuplana.istanbulu.edu.tr/en/Veriler/korgul/bilgi/ogrenciler.aspx?TV=8E360828C](http://bilgi.kutuplana.istanbulu.edu.tr/en/Veriler/korgul/bilgi/ogrenciler.aspx?TV=8E360828C)
Anketin ilgilili: İsmail - Fakat BAYRAKTAR - Durum : PASİ
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Rektörlüğü, 34320 Avcılar-İstanbul
Tel : 0212 404 03 00 Faks : 0212 404 07 01
Elektronik Ad : www.istanbulu.edu.tr

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

1459

T.C.
HALIÇ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ

Sayı : 77118174-302.08.01
Konu : Hande AYANCI Anket Uygulama İzni
HK.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgili : a) 25.12.2018 tarih ve E.1800359266 sayılı yazınız.
b) Üniversitemiz Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Müdürlüğünüzün 04.01.2019 tarih ve 76 sayılı yazısı.

Üniversitemiz Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Spor Yönetimi Bilimleri Programı tezli yüksek lisans öğrencisi (T.C. 31225356962) Hande AYANCI'nın, "Bireysel ve Takım Sporları Yapan Üniversite Öğrencilerinin Problem Çözme Becerileri Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi" başlıklı tez çalışmasını Prof. Dr. Turgay BİLÇER danışmanlığında Üniversitemiz Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulumuzda yapması ilgili (b) yazı uyarınca uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

e-imza

Prof.Dr. Abdurrahman EREN
Vekil Rektör

T.C. MARMARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ	
Tarih	10-01-2019
Sayı	1900010430
Daire	302.08.01

Öğr. İ. Ş. D. B. B. B.
09.01.19
M.B.

Evrakın Doğrulama Linki : https://yhs.halic.edu.tr/evrak/validasi_doc.aspx?ID=DEK18079

Adres: Söğütözü Mah. İsmailpaşa Cad. No: 82 Beyoğlu - İSTANBUL
Telefon: 0 (212) 524 24 44 Faks: 0 (212) 599 78 32
e-Posta: info@halic.edu.tr Elektronik Adres: <http://www.halic.edu.tr/>

Bilgi için: Gücen AKDAĞ
Ünvan: Şef

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

**İstanbul
GEDİK
Üniversitesi**

**T.C.
İSTANBUL GEDİK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Rektörlük**

Sayı : 71457743-302.08.01
Konu : Hande AYANCI Kurum İzni Hk.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi: 25.12.2018 tarihli ve 16110545-302.08.01-E.1800359266 sayılı yazınız.

İlgi yazınıza istinaden, Üniversitemizden talep edilen (T.C. 31225356962) Hande AYANCI'nın "Bireysel ve Takım Sporı Yapan Üniversite Öğrencilerinin İletişim Becerilerinin Problem Çözme Becerileri Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi" başlıklı tez çalışmasını Spor Bilimleri Fakültemizde yapması uygun bulunmuştur.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

e-imzalıdır
Prof. Dr. Zafer UTLU
Rektör

T.C. MARMARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ	
Tarih	16-01-2019
Sayı	1900016550
Başlık	302-08-01

Öğr. İst. D. B. B.
16.01.19
u.b.

Elektronik elektronik imza adresi: <http://e-imza.gedik.edu.tr> adresinden 966d6d3f-8b8e-4e0e-99ee-7c8d6d264287 kodu ile erişilebilir.
Bu belge 5078 sayılı elektronik imza kanununa göre elektronik ortamda imzalıdır.

Adres : T.C. İstanbul Gedik Üniversitesi Çarşıbaşı Mahallesi İktisat Sokak No: 1-İ-5 34876 Yalova Kartal İstanbul

Tel: 444 5 438 Fax: 0216 452 87 17 Ayrıntılı bilgi için: Ömer YILDIZ

Öğrenci İşleri
Tarih: 16 Ocak 2019
İmza: *[Signature]*
Aidiyet
BÜRCÜ BAŞ SÖPÜ
İstanbul Gedik Üniversitesi
Yazı İşleri Müdürü V.

ÖZGEÇMİŞ

Adı	Hande	Soyadı	Ayancı
Doğum Yeri	Çorum/Merkez	Doğum Tarihi	21.08.1992
Uyruğu	TC	Tel	5343308034
E-mail	ayancihande@gmail.com		

Eğitim Düzeyi

	Mezun Olduğu Kurumun Adı	Mezuniyet Yılı
Lisans	İstanbul Üniversitesi	2015
Lise	Çorum Atatürk Lisesi	2010

İş Deneyimi

	Görevi	Kurum	Süre (Yıl - Yıl)
	Araştırma Görevlisi	İstanbul Aydın Üniversitesi	2019-
	Öğretim Görevlisi	İstanbul Üniversitesi	2016-2019
Yabancı Dilleri	Okuduğunu Anlama*	Konuşma*	Yazma*
İngilizce	İyi	Orta	Orta